

PÕHJARANNIK

PEREKOND KRILOVS NAUDIB ELU IDA-VIRUMAAL/LK 9

30 700 püsilugejat (Eesti lugejauuring 2015)

LAUPÄEV, 1. oktoober 2016 Nr 161(16093) Hind 0.70 €

☎ 1554
☎ 59001554
korstenpuhtaks.ee

GEOS EG
GRANITE
-25%
HAUAKIVID
HAUAPIIRDED
TEKSTI GRAVEERIMINE
TASUTA

HAUAPLAAT 40x25cm
koos graveerimisega **40€**

Jõhvi, Rakvere 16
33 40411, 53 066607

K-J, Järveküla tee 62
33 75137, 55 536536

Narva, Tallinna mnt 27
68 40264, 55 48072

ILM

+9 ... +14°

KOHUS

KUIDAS SOLOVJOV JA
KOLLO KOHTLA-JÄRVE
LINNALE MILJON EURO
KAHJU TEGID

Augusti lõpus jõustunud ja eelmisel nädalal avalikustatud Tartu ringkonnakohtu otsus toob üksikasjalikult välja, mida Kohtla-Järve endine linnapea Jevgeni Solovjov ja aselinnapea Jüri Kollo linnavalitsuses korda saatsid, et neid vastavalt viie ja pisut rohkem kui nelja aasta pikkuse tingimisi vangistusega karistati. Põhjarannik refereerib täna kohtuotsusest seda osa, mis puudutab võltsimisi tehingutes ASiga N&V ning selle omaniku ja esindaja Nikolai Ossipenko-ga. **LK 5**

ÕNNEMÄNG: Ühinevatel omavalitsustel tuleb juurde saada 200-300 inimest

Vaivara ja Narva-Jõesuu meelitavad elanikke **kalli maasturiga**

■ Vaivara vald peab edukalt liitumisläbirääkimisi kuurortlinna Narva-Jõesuuga, ent juhul kui nad nõutavat 5000 püsielanikku kokku ei saa, siis peaks inimesi end sisse kirjutama meelitama kallihinnaline loteriiauhind – Toyota Land Cruiser. Aga kui sekkuma peaks teinegi naaber – Narva –, võivad läbirääkimised sootuks nurjuda.

ILJA SMIRNOV
smirnov@pohjarannik.ee

Uudis selle kohta, et uute elanike leidmiseks kavatakse korraldada loterii, mille auhinnaiks kallis maastur, tegi 29. septembril Narva-Jõesuus toimunud rahvakoosolekust osavõtutele nalja. Inimesed olid tulnud nõudma, et kuurortlinna võimud alustaksid lõpuks ühinemisläbirääkimisi ka Narvaga, mitte ainult Vaivara vallaga, kellega minimaalset nõutavat elanike arvu nagunii kokku ei saada ja kellega ühinemisest mingit tulu samuti ei tõusvat.

Vaivara vallavanem Veikko Luhalaiaid rääkis hiljem Põhjarannikule, et idee loomisest abili uusi elanikke ligi meelitada sündis neil, mitte Narva-Jõesuu linnal. "Linnapea Iraida Tšubenko nõustus koos meiega selles kampaanias osalema, kuid mitte finantsiliselt, see tähendab, et maksame meie."

Vau-efekt

Jaemüügis ulatub Toyota Land Cruiseri minimaalne hind üle 38 000 euro. Miks valiti nii kallis auto?

Luhalaiaid ütles, et esiteks avab Toyota Elke Grupi näol ilmselt juba novembris Ida-Vi-

VEIKKO LUHALAID

Meile oleks kasulik, kui end kirjutaksid sisse jõukad inimesed.

rumaal – just nimelt Vaivara vallas – oma esimese keskuse ning seetõttu ei teeks reklaam neile paha. Teiseks, mis puudutab Land Cruiserit, siis valdas mõeldi alguses välja panna viis odavamat masinat – nt Yarist –, kuid hiljem otsustati siiski maasturi kasuks, et vau-efekti esile kutsuda.

"Mõni suurärimees, kellelt me edaspidi suurt tulumaksu saaksime, ei taha Yarise poole võib-olla vaadatagi, Land Cruiser aga suudab ehk panna teda loteriis osalema," selgitas vallavanem. "Meile oleks kasulik, kui end kirjutaksid sisse jõukad inimesed."

Loterii kuulutatakse välja

Ilmselt juba novembris avatakse Vaivara vallas Narva piiri ääres Ida-Virumaa esimene Toyota autokeskus. See andis omavalitsusele idee teha selle margi autost trump uute elanike ligimeelitamisel.

ILJA SMIRNOV

kohe pärast seda, kui valla lisaeelarve oktoobris heaks kiidetakse. Loosimise tingimusi ei ole veel konkreetselt sõnastatud ning need on olemas esialgu vaid üldise ideena, millele on nõus ka kohalikud juhid. Kuid veel on formaalsustega tegelemiseks aega, kuna loteriist võtavad osa need osalevad omavalitsuste elanikud, kes on kantud registrisse 2017. aasta alguse seisuga.

Vaktsiin seaduse vastu

Nagu Põhjarannik juba varem kirjutanud on, ei meeldi haldusreformi seaduse mõningad punktid Luhalaiaule kohe sugugi ning Vaivara vald osaleb ka kohtuvaidluses, selgitamaks, kas nimetatud seadus

vastab põhiseadusele või mitte. Vallavanem nimetas loteriid vaktsiiniks riigi vastuvõetud otsuse vastu piirata omavalitsuste minimaalset elanike arvu 5000ga.

"Kui me riigikohtus viie tuhande elaniku küsimuses kaotame, siis on meie järgmine samm loterii. Kui arvestada koos Narva-Jõesuu, Viivikonna ja Sirgalaga [need kaks Kohtla-Järvest eraldatud rajooni lähevad tõenäoliselt samuti üle Vaivara vallale – I.S.], jääb meil puudu 200-300 inimest. See-eest on palju inimesi, kellel on kas meie juures või Narva-Jõesuus maja või korter, kuid kes elavad Narvas, Sillamäel, Kohtla-Järvel, Jõhvis, Tallinnas ja isegi

Rootsis. Me paneme neile ette tuua oma tulumaks meie juurde üle, meie aga korraldame neile vastutasuks loterii," selgitas Luhalaiaid.

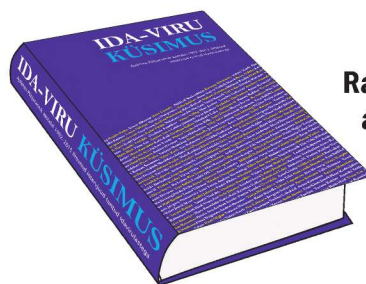
Tema ja ta kolleegid vallavalitsusest on juba kokku arvanud, et loosiauhinnaks pakutavat masinat ei tule soetada kohalike maksumaksjate raha eest, vaid selle võib muretseda riigi rahaga, mis saadakse hüvitisena omavalitsuste vabatahtliku ühinemise eest. Kusjuures vald loodab, et valitsus lubab erandkorras liituda isegi vajalikku elanike arvu kokku saamata – sellisel juhul on ka hüvitis väiksem, kuid selleski peaks kalli loosiauhinna soetamiseks piisama.

Järg 3. lk

Põhjaranniku eriti head pakkumised Jõhvi mihklilaadal laupäeval, 1. oktoobril kella 9-13

PÕHJARANNIK

Põhjaranniku aastatellimus
viimaseid tunde eraisikutele
soodushinnaga 74 eurot

Raamat "Ida-Viru küsimus"
ainult nelja tunni jooksul
müügil erakordse
hinnaga 15 eurot
(tavahind 24 eurot).

Presidendi kohv (250 g pakk)
tasuta nii Põhjaranniku
aastatellimuse
kui raamatu
"Ida-Viru küsimus"
ostjale.

Soetage endale või varuge aegsasti oma lähedastele ja tuttavatele hea hinnaga Ida-Virumaale ainuomaseid kingitusi!
Sooduspakkumised kehtivad ainult laupäeval, 1. oktoobril kella 9-13 Põhjaranniku Jõhvi toimetuses (Rakvere 8, II korrus) tehtud ostudele.

TERVISHOID: Ei saa investeerida ega töötajatel palka tõsta

Ida-Viru keskhaigla osutas miljoni euro eest teenuseid omal kulul

■ Möödunud aastal ja 2016. aasta esimesel poolel tegutses Ida-Viru keskhaigla tingimustes, kus raviteenuseid osutati haigekassaga sõlmitud lepingutes ette nähtust suuremas mahus. Selleks kulutati 1 600 000 eurot, millest haigekassa hüvitas vaid 600 000 eurot.

NIINA VOROPAJEVA
niina@pohjarannik.ee

"Alarahastatusest hoolimata osutame me kõiki raviteenuseid, kõik töötajad saavad palka, me ostame ravimeid ning võlgu meil ei ole. Kuid nii möödunud aastal kui ka tänäpu ei saanud me teha suuri investeeringuid oma ruumide seisukorra parandamisse ning ka meie töötajate palgad on võib-olla väiksemad, kui need peaksid teiste haiglatega võrreldes olema," selgitas Ida-Viru keskhaigla juhatuse esimees Tarmo Bakler, kuidas mõjutab haigla eelarvet töö suuremates mahtudes, kui haigekassaga sõlmitud lepingud ette näevad.

Ta märkis, et muidugi täidab haigla kõiki ametiühingu ja haiglate liidu vahel sõlmitud lepingu tingimusi, kuid inimesed töötavad siiski suure koormusega, eelnimetatud kulutused aga võivad haigla mõne aasta plaane negatiivselt mõjutada.

Streik kui haigussümptom

"Selge on see, et praeguse rahastuse juures ei suuda tervishoiusüsteem tulevikus mitte kuidagi normaalselt funktsioneerida," sõnas Bakler. "Mõistlike järjekordadega tänapäeva meditsiin suudab olukorrale praegu ja võib-olla veel mõned aastad küll vastu panna, kuid perspektiivis vajame me lisarahastust. Ning

Viimase nelja aasta jooksul on statsionaari ravijuhude arvu finantseerimine vähenenud rohkem kui 11 protsendi võrra.

TARMO BAKLER

Selge on see, et praeguse rahastuse juures ei suuda tervishoiusüsteem tulevikus mitte kuidagi normaalselt funktsioneerida.

toimunud meditsiinitöötajate streik on kui haigussümptom, signaal, et süsteem vajab muutmist."

Ta tuletas meelde, et 1992. aastal, kui see süsteem loodi, piisas nendest 13 protsendist maksudest, mis haigekassasse laekusid, kuid ajapikku on üldine demograafiline olukord riigis muutunud ning kasvav elanikkonna nõudmised haiglate suhtes. Haigekassa eelarve oli esimesel poolaastal miinus - see on üle 30 miljoni euro.

Viimase nelja aastaga on statsionaari ravijuhude arvu finantseerimine vähenenud rohkem kui 11 protsendi võrra. See tähendab, et haiglad on seatud olukorda, kus nad tegelikkuses töötavad rohkem, kui haigekassaga sõlmitud lepingud ette näevad.

Järjekorrad üha pikemad

"Kui raha ei jätku, et pensionäride ees oma kohustusi täita, siis valitsus ikkagi leiab lisaraha," ütles Tarmo Bakler. "Spetsialiseeritud meditsiiniabi jaoks aga tehakse lihtsalt vähem lepinguid, et osta vähem raviteenuseid, sest kusagil pole kirjas, et kõik peavad neid saama mingi kindla tähtaja jooksul. Kogu see situatsioon ei peegelda patsientidele kõiki negatiivseid tagajärgi: erakorralisi haigeid me ravime, plaanilistele patsientidele aga on nii meil kui ka teistes haiglates järjekorrad - üha pikemad," märkis Bakler.

Arstide palkadest rääkides märkis ta, et meedikutele on praegu vaba turg ning nad võivad ise valida, kus nad

töötada tahavad. Ent kui me soovime, et nad ei läheks siit ära mujale, kus neile rohkem makstakse, siis tuleb nende palku tõsta ning ühtlustada teiste Skandinaavia riikide omadega.

"Vist kõik mõistavad, et vaja on otsuseid, kuid neid ei ole ning me pole kindlad, et neid ka lähiajal tuleb. Tõenäoliselt hakkavad toimuma iga-aastased rasked diskussioonid selle üle, kuidas haigekassa eelarvet tasakaalu viia," on Bakler veendunud.

Võimalik uus streik

Ta märkis, et läbirääkimised kollektiivlepingu üle seisavad paigal, tööandjad ja ametiühingud ei suuda kompromissi leida ning eeldusi selleks, et milleski kokku lepitaks, pole praegu samuti.

Küsimusele, kas on võimalik uus streik, vastas Bakler, et tema ei saa ametiühingu eest rääkida ning administratsiooni ülesanne on tagada haigla töö, kuid talle tundub, et ametiühingul ei ole oma soovide ja nõudmiste edastamiseks enam muid vahendeid jäänud.

Vaivara ja Narva-Jõesuu meelitavad elanikke kalli maasturiga

Algus 1. lk

Vaivara valla ja Narva-Jõesuu linna läbirääkimised on täies hoos. Järgmisel nädalal näeb ilmavalgust liitumislepingu projekt, mis seejärel saadetakse mõlema omavalitsuse volikogusse. Pärast esimest lugemist annavad saadikud projekti arutada elanikele, kes võivad samuti muudatusettepanekuid teha. Seejärel on kavas korraldada referendum ning leping lõplikult ära vormistada.

Veikko Luhalalet oletas, et kuna Vaivara vald on rikkam ja ka sotsiaalsete hüvedega on seal asjalood paremad, siis liitumisel suhteliselt vaese Narva-Jõesuuga võivad vaivara-

lased milleski kaotada, linlased aga võita.

Peale selle võib valulikuks osutada loodava omavalitsuse nime küsimus, nagu see on praegu Kiviõli, Sonda ja Lüganeuse puhul. Ent Luhalalet sõnul on Vaivara vald nõus edaspidi kandma Narva-Jõesuu nime - see on tuntud nii Eestis kui Venemaal. Ning kuna rahvasaadikuid ja elanikkegi on Narva-Jõesuus rohkem, siis on väga tõenäoline, et sinna tuleb ka halduskeskus.

"Et nende tobedate küsimuste pärast kogu protsessi mitte seisma panna, oleme me nõus sellega, et linnavalitsus tuleb Narva-Jõesuusse ja nimigi saab olema nende

oma, kui vaid Vaivara elanikud sellest samuti mingit tulu saavad," täpsustas Luhalalet.

Ent kõik saab olema tunduvalt keerulisem, kui Narva-Jõesuu võimud otsustavad linlaste tugeva surve all alustada läbirääkimisi ka Narvaga. "Meie lahkume siis kohe," oli Luhalalet kategooriline, ehkki ta peab täiesti normaalseks seda, kui võimud oma sisemisi poliitilisi huve arvesse võtavad.

Vaivara valla võimud lootsid kirdepoolsed omavalitsused otseselt malendid mõtteliselt malelauale, mõeldes ette kõik käigud ja nende võimalikud tagajärjed. Kui Narva-Jõesuu alustab läbirääkimisi Narvaga, kellega Vaivara

vald pehmelt öeldes sõprust ei pea, siis on Vaivara valla vanema sõnul kasulik alustada kohe läbirääkimisi lääne suunas - Toilaga. Või siis ka Illuka vallaga.

"Kui me ühineme Toila vallaga, siis on valitsusel valida, kas liita ka Narva-Jõesuu meiega või Narvaga; meid siis Narvaga enam kokku ei panda. Aga kui Narva-Jõesuu liidetakse sunniviisil, siis hüvitist ei saa, see tähendab, et nad kaotavad. Juba esimesel linna istungil ütlesin ma neile, et kui te võtate meie liitumissetpaneku vastu, siis meie ultimatum on: ilma Narvata. Me peame end Narva vastu vaktsineerima," selgitas Luhalalet.

Kirikumaketid tõid Narva muuseumile auhinnalise koha

Narva muuseumi väljapanek "Vana Narva kirikud" pälvis Eesti muuseumide festivalil peetud näituste võistlusel teise koha.

"Vana Narva kirikud" tuleb meelde aega, kui Narvas ja Ivangorodis kokku oli 16 kirikut, neist 11 õigeusu, 4 luteri ja 1 katoliku kirik. Teine maailmasõda tegi oma töö ning praegu on seis selline, et Narvas on neid kaks ja Ivangorodis neli.

Narva muuseumi väljapanekus on 19 kiriku maketti. Nende autor on Fjodor Šantsõn, keda tuntakse üle Eesti kui

Narva maketimeistrit: ta on sõjaeelse Narva oma kätega makettidena üles ehitanud.

Need maketid, mis näitusel väljas, pärinevad ajast, mil Šantsõn polnud hakanud veel barokkpärilina tuntud Narvast vähendatud koopiat tegema. Näituse tööde hulgas on ka tema kaks esimest maketti Narvast: Aleksandri kirik ja Issanda ülestõusmise peakirik.

Narva muuseumi ürituste ja näituste kuraator Anna Judina ütles, et auhinnalise koha tõi neile meeskonnatöö. Väljapaneku kujundas Nikolai Kobzev ning idee autor on Narva muu-

Narva maketimeistri Fjodor Šantsõni käsi on mängus ka selles, et Narva muuseumi näitus pälvis konkursi teise koha

seumi teadusjuht Ivo Posti. "Aga meil veab, et meie linnas on selline maketimeister nagu Fjodor Šantsõn," tõdes ta.

Auhinnalise koha väärilist näitust saab kaeda muuseumi kunstigalerii suures saalis 9. oktoobrini.

Festivalil anti välja kaks teist kohta. Narva muuseumi kõrval pälvis selle Eesti rahva muuseumi postimuuseumi näitus "Tossutäkuga mööda Eestimaa".

Esikoht läks Eesti teatri- ja Tartu ülikooli loodusmuuseumi ühisnäitusele "Hingab ja heliseb". (PR)

Vajame kiiresti
**plastmassi
survevalumasinat
vanemseadistajaid** Tallinna

barona

Kandidaadil peab olema vähemalt 3-5aastane plastmassi survevalumasinat iseiseiva seadistuse kogemus ja inglise keele oskus. Kasuks tuleb robotite seadistuskogemus, kehtiva plastmassi survevalu sertifikaadi olemasolu. Pakume konkursivõimelist töötasu ja motivatsioonipaketti (sporditoetus, lisapuhkus jpt).

Saada CV kohe info@barona.ee, lisainfo +372 5622 3001, Peeter.

VII Jõhvi mihklilaat

Laupäeval, 1. oktoobril 2016 kella 10-15 Jõhvi kiriku ümbruses

Müügil põllumajandussaadused ja -tooted, loodus- ja käsitöötooted, istikud. Tasuta raamatute laen, ammulaskmine, õpitoad, Kohaliku Toidu porgandieri.

KIRIKUS

näitused „Kirikud postkaartidel“ ja „Meri“, kell 11 orelimuusika, kell 14 Sandra Nurmsalu kontsert (pilet 3 eurot).

KINDLUSKIRIKU MUUSEUMIS

nukuteatri Lepatriinu lasteetendus „Väike merineitsi“ (pilet 1 euro) kell 12 eesti keeles, kell 14 vene keeles.

Toetajad: Kohaliku Omaalgatuse Programm Jõhvi Vallavalitsus Ida-Virumaa Käsitööselt Toila SPA Korraldaja: Jõhvi Muuseumi Selts

Info tel 518 7590. Kauplejate registreerimine tel 515 7496 või e-posti teel anne.uttendorf@gmail.com.

ILM JÕHVIS

LAUPÄEV. Vahelduva pilvisusega ilm. Puhub üsna tugev edelatuul. Sooja on 9-14 kraadi.

PÜHAPÄEV. Vahelduva pilvisusega ilm. Puhub kerge muutliku suunaga tuul. Sooja on 8-13 kraadi.

ESMASPÄEV. Vahelduva pilvisusega ilm. Puhub üsna tugev kirdetuul. Sooja on 10-12 kraadi.

Huvi pakutavate töökohtade vastu oli suur

Novembris töökoha loomise toetuse abil 21 inimest värbavale TNC-Componentsile käis ennast pakkumas kaks korda rohkem inimesi, kui suudetakse palgata.

OÜ TNC-Components korraldas sel nädalal töötukassas värbamisürituse, et leida sobivad töötajad. Kokku tahab ettevõtte võtta kuu aja jooksul ametisse 21 töötajat, kasutades selleks riigi ellukutsutud töökoha loomise toetust.

Huvi nende ettevõtte pakutavate kohtade vastu oli TNC-Components juhi Marko Melteri (pildil) sõnul suur ja täitis nende ootusi igati. "Lõplikust õnnestumisest saab rääkida muidugi siis, kui lepingud kõikidega sõlmitud," lisas ta.

Kokku käis kahes voores võimaliku tööandjaga tutvumas ligikaudu 60 inimest, kellest 30 profiil ettevõtte soovidele ka vastab. "Panime kirja 40 inimese kontaktid, nende seast valiku kutsume proovipäevale," ütles Melter.

Ehkki huvitatute seas oli ka neid inimesi, kellel töökoht juba olemas, kinnitas Melter, et nende huvi on leida inimesed, kellele laieneks töökohtade loomise toetus, ehk need, kes on töötukassas arvel. "Aga usun, et leiame meile vajalikud inimesed," lisas ta.

Peamine, mida inimesed uuel potentsiaalselt tööandjalt uurisid, oli transport töökohta. TNC-Components puhul on see küsimus lahendatud linna transpordiga. "Oli muidugi ka palgaküsimus, kuid vähem, sest meie värbamiskuulutuses oli see selgelt välja toodud," rääkis Melter, lisades, et ilmselt tekib inimestel rohkem küsimusi juba proovipäeval kohapeal.

Töökoha loomise toetust makstakse tööandjale, kes võtab Ida-Virumaal ühe kalendrikuu jooksul tööle vähemalt 20 töötut. Riik hüvitab 50 protsenti töötaja brutopalgast maksimaalselt ühe aasta jooksul. Toetuse ülempiir on kahekordne töötasu alammäär ehk 860 eurot. (PR)

PRÜGIVEDU: Kohtla-Järve läheb üle korraldatud jäätmeveole

Kohtla-Järve ühistud on Ekoviri prügiveolepingute pärast pahased

■ Korterühistutel on korraldatud jäätmeveo teenuse pakkuja leidmiseks läbi viidud riigihankekonkursi võitjale OÜ-le Ekovir ja linnavalitsusele mitmeid uute lepingutingimustega seotud küsimusi ja pretensioone. Linnavõimud leiavad, et suuri probleeme siiski pole.

NIINA VOROPAJEVA
niina@pohjarannik.ee

Kohtla-Järve korteriühistute juhtide assotsiatsiooni juhatuse liikme Jelena Mutoneni sõnul on palju küsimusi prügiveo graafikute, prügi sortimise ja lepingute sõlmimise tähtaegade kohta.

"Paljud teenust varem teiselt firmalt ostnud ühistute esimehed – teiste seas ka mina – said 16. septembril Ekovirilt kirja nõudmisega 1. oktoobrist leping sõlmida. Kõikide lepingutingimustega tutvumiseks jääb väga vähe aega," märkis ta.

Firma Ekovir juhataja Viktoria Tsventarnaja kinnitas, et lepingute sõlmimise protsess ei piirdu 1. oktoobriga ning isegi kui ühistul selleks tähtajaks lepingut ei ole, hakatakse prügi ära vedama ikka.

Vajavad rohkem infot

Kohtla-Järve abilinnapea Deniss Veršinini sõnul on iga uus asi alati mingil määral problemaatiline. "Lihtsalt on tarvis aega, et mõningate muutustega harjuda, seda enam, et praegu tekkivad küsimused on täiesti lahendatavad," arvab ta. "Nii palju kui on inimesi, nii palju on ka arvamusi: mõni ei saa millestki päris hästi aru, midagi jääb kahe silma vahele... Seepärast püüame me praegu koos Ekoviriga anda ühistutele rohkem infot ning korraldame korteriühistute juhtidele spetsiaalseid kohtumisi: 5. oktoobril Järve linnaosas ja 6. oktoobril Ahtmes."

Viktoria Tsventarnaja sõnul on enamik tekkivaid küsimusi seotud sellega, et mitte kõik ei mõista veel, mida tähendab korraldatud jäätmevedu ning mida seadus sel puhul nõuab.

Pole prügiveo päeva muutmisega rahul

Enamik korteriühistuid ostis ka varem teenust Ekovirilt, kuid nüüdsest muutub neile harjumuspäraseks saanud prügiveo päev ning mõnda neist see ei rahulda.

"Me katsetasime uut logistikat: alustasime prügiveodu Ahtmest ja lõpetasime Järve linnaosas või vastupidi. See tegi kokku üsna pika ringi ja oli tõepoolest ebamugav," tunnistab Tsventarnaja. "Muutisime seda süsteemi ning kind-

Enamik Kohtla-Järve korteriühistuid ostis ka varem teenust Ekovirilt, ent nüüd muutub neile harjumuspäraseks saanud prügiveo päev ning paljud neist ei ole sellega rahul. PEETER LILLEVÄLI

latel päevadel vedasime jäätmeid Järve linnaosas ja teistel päevadel Ahtmest. Ning kui masin välja sõidab, siis ta teenindab sel päeval kõiki ühe või teise tänava maju."

"Varem veeti meil prügi minema reedeti, nüüd aga esmaspäeviti. Meid see ei rahulda, sest me tahame, et nädalavahetuseks, mil inimesed tube koristavad ja rohkem prahti minema loobuvad, oleks konteiner tühjaks tehtud," rääkis ühe maja esimees. "Nüüd aga tuleb välja, et puhkepäevadel hakab see meil ääreni täis seisma," rääkis KÜ Põhja Allee 21 esimees Nadežda Sidorova.

Viktoria Tsventarnaja meelest ei ole vahet, mis päeval prügi ära viia, kui seda tehakse kord nädalas. "Pealegi võib ju ka suurema konteineri tellida, kui nädala jooksul tavalisest rohkem prügi koguneb," sõnas ta.

Deniss Veršinini sõnul vastas ühe korteriühistu esimees küsimusele, miks ühistu tahab üht või teist prügi äraveo päeva, et talle lihtsalt meeldib laupäev, kuna tal olevat nõnda mugavam. "Peab siiski arvestama, et ettevõtte kujundab oma logistika," ütles ta. "Ning üksteisesse tuleb lugupidavalt ja heatahtlikumalt suhtuda."

Kindlat äraveo aega ei ole

Prügiveo uutele reeglitele esitatavate pretensioonide hulgas on ka ebaselgus jäätmete äraveo kellaajast. Korteriühistute juhtide sõnul sõitis masin varem konteinerite juurde ühel ja samal ajal –

DENISS VERŠININ

Vaja on aega, et mõningate muutustega harjuda.

üldjuhul hommikul –, praegu aga puudub selgus, kas masin tuleb hommikul või õhtul.

"Täpselt kellaajast pole mitte kunagi olnud, seadusega kehtestatud äraveo aeg on kella 7-22," kinnitas Viktoria Tsventarnaja. "Praegu on masinate liikumise ringid lühikesed, seepärast hakatakse konteinerid tühjendama siiski päeva esimeses pooles. Ent kuna marsruudid on praegu ümber tehtud, on autojuhtidel tarvis aega, et nendega harjuda. Usun, et peagi teavad kõik ühistud masina tuleku aega. Töö käigus oleme me valmis kõiki küsimusi täpsustama ja arutama."

Tuleb hakata sortima

Korteriühistute juhtide sõnul teeb neid murelikuks ka Ekoviri teade, et tulevikus – võimalik, et uuest aastast – peavad nad olema valmis hakkama kogu prügi sortima. Enamikus ühistutes näiteks biojäätmepärgu eraldi konteinerisse ei ladestata, vaid pannakse olmeprügi sekka. "Siis tuleb meil hakata lisakonteinerit tellima, see aga tähendab ka lisakulutusi. Pealegi tuleb nendes majades, kus on prügišahtid, leida biojäätmepärgu konteinerite jaoks koht hoovis, aga igal

pool seda polegi," rääkis Jelena Mutonen.

Viktoria Tsventarnaja kinnitas, et säärasele sortimisele hakatakse üle minema aegamööda ning praegu seda ei nõuta.

"Me peame selle poole püüdlema. Algul võib tunduda, et kõik see on ebamugav, kuid sortimine pole meie soov, see on vastu võetud seadusandlikul tasandil," selgitas Deniss Veršinini. "Me mõistame, et tarvis on aega, üleminekuperioodi, ning Ekoviri kinnitusele esimesel kahel kolmel kuul mingeid lepingusse sisse kirjutatud trahvisanksioone prügi mitesortimise eest rakendada ei hakata."

Linlaste seas levib ka arvamus, et Ekovirist on nüüd saanud monopolist ja seetõttu dikteerib ta oma tingimusi. Deniss Veršinini juhtis tähelepanu sellele, et kõike tehakse eranditult seaduse piires. "Me olime kohustatud riigihanke läbi viima ning seda, et linna territooriumil oleks üks prügiveo operaator, nõutakse riigi tasandil," selgitas ta. "Selline pilt ei meeldi ka mulle. Kui oli vaba turg, siis oli terve, elav konkurents, kui aga teenus antakse ühtedesse kättesse, siis tekib muidugi küsimusi."

Meresuu rajati Narva-Jõesuusse 2008. aastal, mil ehitushinnad olid kõrged, ja avamisele järgnenud masuaja hoopidest ei õnnestunudki endisel omanikfirmal Egeria Kinnisvaral toibuda. MATTI KÄMÄRÄ

Meresuu spaahotell sai uue omaniku

Tallinn Viimsi Spa ja Kuresaare Grand Rose spaahotelli operaator alustab 14. oktoobril Narva-Jõesuu Meresuu spaa ja hotelli opereerimist, jätkates ettevõtte tegevust senisel kujul ja mahus.

"Neljapäeval sõlmitud lepingu kohaselt võtab Tallinn Viimsi ja Grand Rose Spa omanikfirma oktoobri keskpaigast üle Eesti ühe populaarsema – Meresuu spaa ja hotelli opereerimise," lausus SPA Tours OÜ osanik ja juhatuse liige Kalle Kuusik presideates.

Kuusiku sõnul jätkab uus operaator Meresuu tegevust senistel alustel koos praeguse personaliga. "Lõppenud suvehooaeg kujunes edukaks ja eelbroneeringud sügiskuuks perioodiks on head ning oleme veendunud, et Meresuu on ja jääb üheks populaarsemaks spaaturismi sihtkohaks Eestis," lisas ta.

Kuusik märkis, et Meresuu arendamisel saab Viimsi ja Kuresaare Grand Rose spaahotelli operaator kasutada oma olemasolevaid turunduskanaleid, pakkudes nii praegustele kui ka potentsiaalsetele klientidele võimalust puhkuseks kolmes eriilmelises Eesti piirkonnas.

Kohus kuulutas Meresuu spaahotelli eelmise omanikfirma Egeria Kinnisvara pankroti välja tänavu mais. Spaahotell oli viimasel enam-pakkumisel 6,5 miljoni euro suuruse alghinnaga.

Ida-Virumaale Narva-Jõesuusse endisesse Kreenholmi puhkebaasi rajatud Meresuu spaahotell avati 2008. aastal. Majutusasutuses on 11 korrust 109 toaga ning selle ehitus läks toona maksma ligikaudu 16 miljonit eurot. (BNS)

POLITSEI

VARAS RONIS VÕORASSE AUTOSSE

Neljapäeval sai politsei teada, et Kohtla-Järvel Tuuslari tänaval olnud sõiduautost on varastatud automakk, helivõimendi, rahakott dokumentidega ja muud vara koguväärtuses 300 eurot.

TÄPSUSTUS

Laupäeval Jõhvi mihkliilaada raames toimuva nukuteatri Lepatriinu lasteetenduse "Väike merineitsi" pilet maksab 1 euro, mitte pole vaatajatele tasuta.

PÕHJARANNIK

Elanike jahi uus tase

"Kõik metsaloomad teadsid ammu juba, et varsti tuleb inimjahiluba. Nüüd õige aeg on valmis seada lõksud, ka küüned, hambad ja need teised nõksud." Nii laulsid Kukerpillid oma igihaljas hitis "Inimjaht".

Metsloomade inimjaht jäägu vaid laulusõnadesse. Kuid elanike jaht eri omavalitsuste poolt on kestnud juba aastaid ja sealgi on kasutusel kõikvõimalikud lõksud ja nõksud. Pealinn Tallinn tõmbas ülejäänud Eesti maksumaksjatest hõredamaks tasuta ühistranspordiga. Võru meelitas 1000eurose loosiauhinnaga. Igasugu reise, kinkekaarte, kodutehnikat ja muid vidinaid on lõksudesse seadnud mitmed teisedki omavalitsused.

Kavandata Vaivara ja Narva-Jõesuu ühisvald on aga selles konkurentsist seadmas latti enneolematutesse kõrgustesse. Sel aastal end sealseks elanikuks registreerijate vahel läheb loosi uhiuus maastur, mille hinnatase algab 40 000 eurost.

Aga mis sa hädaga teed, kui seadusesse on kirjutatud, et tulevases omavalitsuses peab olema vähemalt 5000 elanikku ja mõned sajad jäävad puudu. Ühe maasturi loovutamine tulevasele maksumaksjale on praeguste vallajuhtide hinnangul oluliselt väiksem kaotus kui sundkorras Narva linna võimu alla minek.

Päris põnev, kuidas selline meepott töötab. Samas juhib see kampaania tähelepanu haldusreformi jäikusele.

Satiirilisel mõeldes võiks järgmisena avada elanike börsi, kus need omavalitsused, kus elanikke on piisavalt, saaksid raha eest laenata elanikke neile omavalitsustele, kus neid puudu on. Loomulikult vabatahtlikkuse alusel ja inimene ise peaks ka sellisest tähtajalisest laenulepingust midagi head võitma.

Jalgpalliklubid ju ostavad, müüvad ja laenavad üksteisele pidevalt mängijaid ja kõik osapooled on rahul. Asi see omavalitsuste vahel kokku leppida pole. Tekiks ka uus amet – elanike agent, kes aitaks hädasolevatel omavalitsustel leida tublisid elanikke ja skoorivaid maksumaksjaid.

NÄDAL

Ida-Virumaa jaoks kehtestatud töökohta loomise toetus on hakanud tasapisi vilju tooma – sel nädalal värbas paar-kümmend uut töötajat mööblifirma TNC Components.

Mäetagusel hukkus vahetunni ajal sõiduteel kahveltõstuki ette sattunud 11aastane koolipoiss.

TOIMETUS

Peatoimetaja:

ERIK GAMZEJEV 335 4454

Sekretär:

LEA KIISKÜLA 335 4444

info@pohjarannik.ee

Faks:

335 4441

Tegevtoimetaja:

ERIK KALDA 335 4453

Ajakirjanikud

IRINA KIVISELG 335 4448

TEET KORSTEN 335 4465

KÜLLI KRIIS 335 4442

PEETER LILLEVÄLI 335 4464

TIIA LINNARD 335 4451

ILJA SMIRNOV 356 6652

GERLI ROMANOVITŠ 335 4443

SIRLE SOMMER-KALDA 335 4452

NIINA VOROPAJEVA 335 4447

Reklaamiosakond

ÜLLE METSAR 335 4450

LY KÕRVEK 335 4456

RIINA ALLSAAR 335 4445

PILLE PAJUR 335 4457

Reklaamiküljendaja:

SVETLANA TSUPSMAN 335 4461

Küljendaja:

ANNE KEEDUS 335 4461

Kuulutuste ja reklaami vastuvõtt:

41532 Jõhvi, Rakvere 8,

telefon 335 4456.

E-post: reklaam@pohjarannik.ee

Narvas: Kereze 3 (III korrus).

E-post: pmarva@pohjarannik.ee

Väljaandja AS PR PÕHJARANNIK

Trükitud trükikojas Trükis

Toimetusel on õigus kirju ja teisi kaastöid nende selguse huvides toimetada ning lühendada. Kaastöid ei tagastata ega retsenseerita. Kõik ajalehes Põhjarannik avaldatud artiklid on autoriõigustega kaitstud teosed ning nende reprodutseerimine, levitamine ning edastamine mis tahes kujul on ilma ASI PR Põhjarannik kirjaliku nõusolekuta keelatud. Kaebuste korral ajalehe sisu kohta võite pöörduda Pressinõukogusse pn@eall.ee või tel 646 3363.

Arvamus

Kes loob agenda?

Valimiste eel pälvis palju tähelepanu Postimehes ilmunud kirjatükk presidendiks pürgiva Marina Kaljuranna isa kahest Raudristist. See leidis tsiteerimist ja pilamist sotsiaalmeedias ning arvamusformaatides, aga teised lehed või uudistekanalid lugu üles ei korjanud ning edasi ei arendanud.

Oli ka põhjust, sest lehes avaldatu allikas oli omakorda artikkel, mis ilmus oletavasti 26 või 27 aastat tagasi teadmata kuupäeval teadmata ajalehes ning mille autor on samuti teadmata. Autentse lisamiseks olid kirjutise juures kuvatõmmised algmaterjalist, kuid ka need ei pakkunud vihjet, millises või vähemalt millist tüüpi väljaandes see kunagi – kui üldse – ilmunud oli.

Eestis, kus reeglina kõiki trükiväljaanded alati hoolsalt raamatukogudesse on kogutud ja seal hoistatud, on see üllatav, eriti kui arvestada, et me ei räägi sõja-aastatest või ajast, mis jääks sajandite taha.

Kuku saates "Olukorrad ajakirjanduses" küsis Rein Lang Postimehe juhatuse liikme Peep Kala käest, kuidas selline asi sai ilmuda ja kas polnud materjali toimetusse sokutanud Kaljuranna enda kampaaniameeskond. Kala, kes ilmselt otseselt ei puutu igapäevase lehetegemisega väga palju kokku, vahendas kaudset teadmist, et algtõuke artikli ilmuniseks andis Nõmme Raadios kõlanud viide Kaljuranna isa sõjaaegsele tegevusele.

Võib olla, et nii oligi. Lugejatel jääb üle lihtsalt uskuda. See ei ole ajalehe usaldusväärsuse seisukohast just ideaalne tulemus. Uskuda võib sama hästi ka, et tegelikult tegi keegi Postimehes avaldatud lehetõmmise valmis pilditõotluskatarkvara kasutades. Varemgi valimiste eel toimunud asju arvestades (esimese näite na meenub populaarsesse telesaatesse ilmunud "selgeltnägija", kes mõningatele erakondadele ebaõnne ennustas) pole see raske. Käekirigi on tuttav ja rahvusvaheliselt järele proovitud.

Liikumisele vaatates on küsimus: kes loob agenda? Kes ütleb, mis toimub, millised sündmused katkematus uudiste tsükliis on olulised ja millised mitte? Kuidas mõtestada keerulist ja üha keerulisemaks

ANVAR SAMOST, AJAKIRJANIK

Ajakirjandus ei saa toimetuse otsustusõigust loovutada mugavusest ega võimu surve, see on oluline ja jagamatu väärtus.

muutuvat maailma just sinise ühiskonna vaatenurgast? Lõpude lõpuks: kes on hea ja kes on halb?

Võimaluse üle maailmas toimuvat mõtestada käib pidev võitlus. Agendat soovivad dikteerida huvigrupid, poliitikud, riigid, suurettevõtted, lobistid ja suhtekorraldajad ning kindlasti ka paljud, kes seejuures ise sooviksid jääda sirmi taha. Ainus, kel selleks on läbipaistev ja avalik mandaat, on ajakirjandus, avalikkuse ehk lugejate, kuulajate ja vaatajate esindajana, sõnavabaduse ning vaba konkurentsi oludes.

Kui raha on vähe ja olud kitsad, siis võib ajakirjanikel tekkida kiusatus lõdvalt lasta. Milleks tekitada endale asjatute ambitsioonidega liigset tüli? Kas poleks lihtsam võtta kuskilt mujalt ette öeldav agenda ja targa näoga kaasa noogutada? Oleme ju tegelikult kõik ühe asja eest väljas, on ju?

Näete, liftis oli selline dokument, leheväljalõige – ei suuda küll ehtsust kontrollida, kuid – hei! – tegemist on ju asjaga, mida ise niikuinii välja ei kaevaks. Või siis – riigieelarve seletuskiri ükski on 331 lehekülge pikk, kuid valitsuse kommunikatsioonibüroo on juba olulised asjad välja sõelunud ja jääb vaid üle need ette lugeda? See ju "meie riigieelarve".

Just seepärast parandabki vastutustundlik toimetaja "meie riigieelarve" uudises "Eesti riigieelarveks". Eelar-

ve panevad kokku valitud poliitikud, kes selle eest vastutavad. Ajakirjandus vastutab selle eest, et kui eelarves on raiskamist, kilplust, korruptsiooni või ebaõiglust, siis kogu ühiskond saab sellest teada, mitte ei kuule üksnes paraadlikke hõikeid, kuidas kõik järjest paremaks läheb ja kasvab.

Viimastel kuudel on mitmes riigis turvalisust tagavad riigiasutused pöördunud ajakirjanduse poole sooviga kokku leppida reegleid terrorirünnakute kajastamisel. See näib mõistetu, kuna terroristidele on kõige olulisem oma sõnumi edastamine, kommunikatsioon hirmu ja ebakindluse läbi. Miks mitte nõustuda sellega, et takistada selle sõnumi edastamist?

Asi on toimetustel sõltumatuses. Kui vaja, siis teevad toimetajad otsuse avaldatava ulatuse suhtes ise, igal juhul eraldi, konkreetseid asjaolusid arvestades. Aga otsuse tegemise õigust blankovekslina ära anda ei saa. See oleks lugejate huvide vastu.

On korduvalt nähtud, kuhu võib viia toimetuse otsustamisõiguse käest andmine, lähimad näited leiduvad Venemaalt. Seal pole ajakirjandusele võimule allutatud kaudgeltki üksnes jõuga, vaid see hakkas sõltumatust ise tükkhaaval ära andma alates 1996. aasta valimistest ning suuremad nihked toimusid just Beslani ja Nord Osti tragöödiade võimukuuksa kajastuse baasil.

KÜSITLUS

KUIDAS OLETE RAHUL KOHTLA-JÄRVE UUE LINNAPEAGA?

Anna Maiorova:

Ljudmila Jantšenko on tark naine, jagab majandust. Mul ei ole tema kohta ühtegi paha sõna öelda.

Aleksei Stružija:

Ma ütleks nii, et summa ei sõltu liidetavate järjekor-
rast.

Mihhail Palaškov:

Minu elu see, kes Kohtla-Järve linnapea on, suurt ei muuda. Mis inimene Jantšenko on, ei oska öelda, tema kohta on vähe informatsiooni.

Vladimir Elzenen:

Ma arvan, et mitte midagi ei muutu sellest, et nüüd on uus linnapea. Ta on samast parteist, mis eelmise. Ja midagi polegi vaja muuta. Iidla linnaosa on juba varem kor-
da tehtud, nüüd on ka Vana-Ahtmes teed korras.

Deniss Krupski:

Eks aeg näitab, mis saama hakkab. Ma elan Järve linnaosas ja minu vastas on see kuulus tondiloss, Kalevi 33 ühiselamu, mille lammutamisest muudkui räägitakse ja räägitakse. Ma väga loodan, et uus linnapea korraldab selle lõpuks ära.

PÄEVA LAUSE

"Enesekindel ja eetiline riik on tagasihoidlik – ta ei tüki kõikjale, aga on olemas, kui teda tõesti on vaja."

Presidendikandidaat Kersti Kaljulaid.

("Minu kiri kõigile Eestimaa inimestele", 30. september)

KOHUS: Põhjarannik refereerib Tartu ringkonnakohtu jõustunud otsust

Kuidas Solovjov ja Kollo Kohtla-Järve linnale miljon eurot kahju tegid

■ Augusti lõpus jõustunud ja eelmisel nädalal avalikustatud Tartu ringkonnakohtu otsus toob üksikasjalikult välja, mida Kohtla-Järve endine linnapea Jevgeni Solovjov ja aselinnapea Jüri Kollo linnavalitsuses korraldas, et neid vastavalt viie ja pisut rohkem kui nelja aasta pikkuse tingimisi vangistusega karistati.

ERIK GAMZEJEV
erikg@pohjarannik.ee

Mahukat, 63-leheküljelist otsust saab lugeda internetist Riigi Teatajast kohtulahendite registrist. Põhjarannik refereerib täna kohtuotsusest seda osa, mis puudutab võltsimisi tehingutes ASiga N&V ning selle omaniku ja esindaja Nikolai Ossipenkoga.

Lisaks sellele kuritarvitas Jevgeni Solovjov ka oma ametiseisundit, mängides linna tellimusi kätte tuttavatele ettevõtjatele. Samuti leidis kohtus kinnitust, et Solovjov pani toime omastamise, tehes linnavalitsuse raamatupidamise vahendusel kolmandale isikule ebaseaduslikke väljamakseid tööde eest, mida tegelikult ei tehtud.

Kui Solovjov ja Kollo mõisteti kuritegudes süüdi, siis samuti süüdistuse saanud Ossipenko pääses kohtu alt tervisliku seisundi tõttu. Oma firma N&V tõi ta tule alt välja sel moel, et likvideeris selle aktiaseltsina ja ettevõtte tegutseb nüüd osaühinguna, mis osutab endiselt avalikke teenuseid nii Kohtla-Järvele, Jõhville kui teistele omavalitsustele.

Ebaaus kokkumäng Ossipenkoga

Kohtuotsuse kohaselt seises Solovjovile ja Kollole esitatud süüdistus kokkuvõtlikult selles, et nad rikkusid linna varaliste huvide järgimise kohustust ASiga N&V 2006. aasta augustis kolmeks aastaks sõlmitud töölepingu täitmisel. Nad aktsepteerisid arveid ning teede auguremontide, pindamistöde ja kapitaalremontide akte, mis sisaldasid ebaõigeid andmeid, ning lasid teha linnaelarvest alusetult väljamakseid. Samuti aitasid nad kaasa varem esitatud aktide muutmisele ja vahetamisele.

Ossipenko kasutas ära oma pikaajalisi häid ja usalduslikke suhteid linna juhtkonnaga ning tegutses kindla eesmärgiga saada N&V kasuks linna rohkem raha, kui nimetatud ettevõttele oleks 2006. aasta augustis sõlmitud töövõtu-lepingu järgi selleks tegelikult alust olnud.

Süüdistuse kohaselt oli linna poolne kontroll N&V tegevuse ja linnale esitatud andmete õigsuse üle rohkem kui formaalne ning üldjuhul pigistasid selleks pädevad ametnikud toimunud rikkumiste suhtes silma kinni.

Regulaarsed võltsimised

Muu hulgas esines juhtumid, kus töid akteeriti ja arveid tasuti enne tööde tegelikult alustamist. Samuti vormistati vajaduse korral tööde vastuvõtu-ülevaatuse akte ja AS N&V poolt linnale mitme-

suguste tööde kohta esitatud eelarveid korduvalt tagantjärele ümber, et varjata toimivate ülemaksete ebaseaduslikkust.

N&V linnale esitatud auguremontitööde vastuvõtu-ülevaatuse aktid ei vastanud faktiliselt tehtud töömahtudele, aktidesse olid remonditud teelõikude pindalad märgitud korduvalt mahtudes, mis ületasid teelõikude (teeregistris kajastatud) mõõtmeid. Aktide kohaselt oli näiteks mitmel tänavatel tehtud auguremonti suuremas mahus, kui oli nende tänavate tegelik kogupindala.

Samuti sisaldus aktides arvukalt ebaõigeid ja tegelikku seletavastavaid andmeid tehtud töödest tänavatel, mida ei eksisteerinud. Aktidesse märgitud tänavad puudusid riigihanke tehnilisest kirjeldusest ning linna teede ja tänavate nimekirjast. Lisaks oli Ahtme ja Järve linnaosas tehtud tööde kohta esitatud aktidesse korduvalt märgitud töid tänavatel, mis asuvad teistes linnaosades.

Hoolimata aktides sisalduvatest arvukatest valeandmetest, ignoreeris tehtud tööde aktidele vastavust kontrolliv Jüri Kollo eelnimetatud puudusi, võttis tööd vastu ning kinnitas aktid oma allkirjaga, tegemata N&V-le ühtegi märkust.

Kriminaaltulu sai N&V

Süüdistuse kohaselt ei olnud 2009. a märtsis tehtud kontrolli järel Jevgeni Solovjov huvitaval põhjendamatute väljamaksete avalikustamisest ja ASile N&V alusetult makstud summade tagasinõudmisest. Eesmärgiga vältida edasisi võimalikke probleeme ning kõrvaldada jäljed juba toimunud rikkumistest pöördus Jevgeni Solovjov Nikolai Ossipenko poole ja laskis viimasel valeandmeid sisaldavat vastuvõtu-ülevaatuse aktid sellisel moel ümber teha, et neist kaoks linnavalitsuse spetsialisti osutatud vead.

Solovjovi sekkumise tulemusel ja tema kaasabil tegi Ossipenko aktid ajavahemikul 2009. a märtsi lõpust kuni mai lõpuni ümber, korrigeerides eri tänavate puhul töömahete või asendades algsetes aktides olnud tänavad kas osaliselt või täielikult suvaliste uute tänavanimetustega. Pärast seda allkirjastasid nii töövõtja kui ka tellija esindajad kõik 14 ümbertehtud akti uuesti. Seejärel korraldas Solovjov linna raamatupidamises originaalaktide väljavahetamise ümbertehtute vastu, mille käigus algupärased aktid kõrvaldati ja üldjuhul hävitati.

Faktiliselt sai N&V kriminaaltulu ning Kohtla-Järve linnale oli valeandmeid sisaldavate aktide esitamise ning lin-

na varaliste huvide mittejärgimisega tekitatud suur varaline kahju.

Süüdistused leidsid kohtus kinnitust

Kohus analüüsis auguremontitööde vastuvõtmise akte ebaõigete andmete esinemise asjus ja tegi tööde vastuvõtmise aktide, hanke tehniliste kirjelduste ja tunnistajate ütluste põhjal järelduse, et tööde vastuvõtmise aktide alusel tehti linna vara arvelt ASile N&V alusetuid väljamakseid kokku ligemale 14,6 miljoni krooni ehk 931 571 euro ulatuses.

Kohus tuvastas, et 14 tööde vastuvõtmise akti erinevad aktidest, mille alusel on tegelikult tehtud ASile N&V väljamakseid.

Mingil ajahetkel asendas linnavalitsus algul eksisteerinud aktid, kuid algseid akte või nende koopiaid jäi vähemalt kahe linnavalitsuse töötaja valdusse. Pääaegu kõikide aktide mõlemad versioonid olid elektroonsel kujul Nikolai Ossipenko elukohas leitud mälu-pulgal, mis kinnitab, et nende koostajaks või koostamise korraldajaks oli tema.

Valdav osa esialgseid ja uusi akte erinevad üksteisest tööde objekti poolest. Esialgsel tel oli objektiks märgitud kas Järve või Ahtme linnaosa, uutel aga Kohtla-Järve projektid. Erinevad ka teede ja tänavate loetelud, kus väidetavaid töid on tehtud. Samas on tööde maht ja maksumus aktides sama ning mõnel juhul on muudetud üksnes tööde tegemise perioodi.

Asjaolu, et osa algul Järve ja Ahtme linnaosa kohta vormistatud vastuvõtuaktidest vormistati tagantjärele ringi Kohtla-Järve linna objektide vastuvõtuaktideks, kinnitab muu hulgas ka linnavalitsuse raamatupidamise poolt 31. augustil 2006 sõlmitud lepingu täitmise kohta peetud jooksev aruanne.

Aktidest erinevate versioonide olemasolu ainsaks loogiliseks selgituseks on see, et ka nendes algul linnavalitsusele esitatud aktides oli näidatud tööde tegemist konkreetsetel tänavatel suuremas mahus, kui oli tänava tegelik suurus, või suuremas mahus, kui 31. augusti 2006 lepingu ette nägi. Samuti oli neis näidatud tööde tegemist tänavatel, mida tegelikult ei eksisteerinud või mis ei paiknenud Ahtme või Järve linnaosas.

Linnavalitsuse esindajana aktsepteeris Jüri Kollo kõiki neid akte ning arved tasus linnavalitsus täies ulatuses.

Jälggi püüti varjata

2009. aastal, kui mingil põhjusel oli tekkinud kahtlus, et paljudes aktides olevad andmed ei ole õiged, ning protsessil tunnistajaks olnud linnavalitsuse spetsialisti tehtud kontrolli seda ka kinnitas, koostati tagantjärele 14 ebaõigete andmetega akti kohata uued aktid. Seal toodud lõppsummad nii tööde mah-tude kui ka maksumuse koh-

Jevgeni Solovjov ja Jüri Kollo end kohtus süüdi ei tunnistanud.

PEETER LILLEVÄLI

KAASVÕITLEJAD KURITEGELIKKU SÜÜD EI NÄE

Jevgeni Solovjov ja Jüri Kollo end kohtus süüdi ei tunnistanud. "Lootsin ikka, et mõistetakse õigeks, sest mina leian, et mingit süüd mul ei ole, ma olen kõike õigesti teinud ja töötanud rahva heaks," on Solovjov öelnud varem Põhjarannikule.

Ka Kohtla-Järve võimu pikaajalisi liidreid, riigikogu liige Valeri Korb on Põhjarannikule mõned nädalad tagasi öelnud, et Solovjov mõisteti tema meelest süüdi ebaõiglaselt. Sel nädalal Kohtla-Järve linnapeaks valitud Ljudmila Jantšenko, kes kuulus 13 aastat Solovjovi juhitavasse linnavalitsusse, leidis, et tegu polnud kuritarvitustega, vaid mõningate vigadega ning keegi midagi ei varastanud.

Seni pole ei Kohtla-Järve linnavalitsus ega volikogu pidanud vajalikuks asuda ligemale miljonit eurot süüdimõistetutelt tsiviilkorras välja nõudma.

ta kattusid esialgsete aktidega, kuid tehtud tööde sisu – see tähendab üksikud tänavad ja nende pindalad – oli teistsugune. Ülejäänud ebaõiged aktid jäeti muutmata. Nikolai Ossipenko ja Jüri Kollo allkirjastasid uued aktid ning need toimetati linnavalitsuse dokumentatsiooni hulka.

Nikolai Ossipenko ja Jüri Kollo tegevuses esinevad karistusseadustikus sätestatud dokumendi võltsimise objektivsed tunnused. Ossipenko koostas ning allkirjastas koos Kolloga 11 tööde vastuvõtmise akti, mis olid sisult ebaõiged ning koostatud varem linnavalitsusele esitatud aktide (mille alusel olid juba ASile N&V tehtud ka väljamaksed) väljavahetamiseks.

Aktide linnavalitsusepoolse kinnitamise järel tekkis ASil N&V õigus esitada aktis märgitud tööde alusel linnavalitsusele arve tööde eest tasumiseks.

Esialgsete aktide alusel olid need arved juba esitatud ja ka tasutud. Kui selgus, et arvete aluseks olnud aktid sisaldasid ebaõigeid andmeid, siis koostati tagantjärele uued aktid, mis pidanuks vältima alu-

setult saadud maksete tagasiandmist ASilt N&V.

Kuivõrd võltsitud aktid olid reaalselt N&V nimel linnavalitsusele esitatud ning linnavalitsus esitas need omakorda kohtueelse menetluse käigus uurimisasutusele (kui toimunud tehinguid kinnitavad alusdokumendid), siis on tuvastatud ka võltsitud dokumendi kasutamine. Kuivõrd nii võltsimine kui ka võltsitud dokumentide kasutamine oli pandud toime selleks, et välistada N&V kohustust maksta tagasi alusetult N&V-le tasutud summad, siis on kohtu hinnangul tuvastatud, et mõlemad teod olid pandud toime N&V huvideks.

Subjektivsest küljest pidid Ossipenko ja Kollo aru saama, et nad allkirjastavad uuesti akte samade perioodide ja mah-tude kohta, mida nad on juba kord allkirjastanud. Ossipenko oli lisaks ise vahetult uute aktide koostaja või siis korraldas N&V nimel uute aktide loomist.

Nii 31. augusti 2006 lepingu kui ka tunnistaja ütlustest nähtuvalt esitati tööde vastuvõtmise akt tavapäraselt kohe pärast väidetavate

tööde tegemist, st samal kuul või järgmise kuu algul. Olu-korras, kus aga 2009. aasta kevadel või hiljem allkirjastati 2007. ja 2008. aasta akte, pidid mõlemad allkirjastajad aru saama, et tegemist on tagantjärele aktide koostamise ehk võltsimisega.

Ei tehtud katsetki raha tagasi nõuda

Hiljemalt 2009. aasta kevadel pidi ka Jevgeni Solovjov teada saada esialgses aktides sisalduvatest ebaõigetest andmetest. On tuvastatud, et samal perioodil tehti ümber just nimelt need aktid, mille ebaõigsusest oli linnavalitsuse ametnik Jevgeni Solovjovi informeerinud. On ilmne, et uute aktide loomine pidi toimuma Solovjovi initsiatiivil pärast saadud informatsiooni.

Jevgeni Solovjovi korraldusel võltsimisele viitab ka see, et kuigi ta sai teada ebaõigetest aktidest ja nende alusel tehtud maksetest, ei nähtu ühestki kogutud tõendist, et linnavalitsus oleks linna-pea korraldusel asunud alusetult makstud summasid tagasi nõudma. Linna vara heapere-meheliku haldamise kohustuse täitmise korral pidanuks aga saadud informatsioonile järgnema just nimelt selline käitumine – see tähendab tekitatud kahju suuruse väljaselgitamine ja kahju hüvitamise nõude esitamine.

Et seda ei tehtud, näitab, et Solovjov otsustas probleemi lahendada muul viisil – korraldada ebaõigete aktide tagantjärele ümbertegemine nii, et nendes kajastuvad andmed ei annaks alust väita, et linnavalitsus on teinud alusetuid väljamakseid.

FEKAALIVEDU

Tel 522 6369

Kermik OÜ OSTAB

- ▶ metsakinnistuid ja põllumaad
- ▶ kasvava metsa raieõigust

Kermik

504 4590
@kermik@kermik.ee
www.kermik.ee

ESTDOOR

- ➔ Rauduksed
- ➔ Väravad
- ➔ Metallkonstruktsioonid
- ➔ Uksed tellimusel
- ➔ Uste remont

Tel 5450 2445

Latesto

taastava energia allikas...

OSTAME:

- virnastatud võsa ja raidmeid
- 3 m küttepuid (Sillamäe sadamas)
- saepindusid
- lehtpuu enamusega kinnistuid ja raieõigust

TEEME:

- kraavide, põldude puhastust
- raidmete ja võsa kokkuvedu

Info: OÜ LATESTO
Põhja-Eestis tel 5347 2170
Lõuna-Eestis tel 516 6349
e-post latesto@latesto.ee

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti
tuleviku heaks

Euroopa Sotsiaalfondi prioriteetse suuna „Tööturule juurde-
pääsu parandamine ja tööturult väljalangemise ennetamine“
meetme

„Töölesaamist toetavad teenused“

TAOTLUSVOORUD ON AVATUD

Taotlusvoorudes toetatakse projekte, mille raames viiakse läbi tegevusi

- * mittetöötavate ja mitteõppivate esimese ja teise taseme haridusega 16–29aastaste noorte konkurentsivõime tõstmiseks ja tööle aitamiseks;
- * pikka aega (vähemalt 12 kuud) tööturult eemal olnud inimeste konkurentsivõime tõstmiseks ning tööle aitamiseks.

Toetust võib taotleda juriidiline isik; FIE, kohalik oma-
valitsusüksus, valitsusasutus või selle hallatav riigiasutus.

Taotlusvoorud on avatud kuni 30.06.2020.

Taotlusvormid ja täpsem teave:
www.innove.ee/struktuuritoetused/taotlusvoor

Lisainfo: mari.annus@innove.ee, tel 735 0772, 735 0534.

 SOTSIAALMINISTEERIUM

 innove

MRP

LINNALIINID

Tallinnas saavad tööd
linnaliini bussijuhid.

Mitmete võimalustega
töögraafik.

Info: 5819 1033, 5819 1029, 672 0400

BCT Terminal

3. oktoobril 2016 kell 12

**VIIB BCT Terminal SILLAMÄE LINNAS
LÄBI IGAS KVARTALIS TOIMUVA
AUTONOOMSE
HOIATUSSÜSTEEMI TESTIMISE.**

Sireeni signaal teatab järjekordsest
hoiatussüsteemi testimisest - elanikud
ei ole kohustatud midagi ette võtma.

Signaali kestus on 7 sekundit.

Lisainformatsioon terminali autonoomse
hoiatussüsteemi testimise kohta asub
<http://www.bct.ee>

AS DBT administratsioon

 Prukeskus

www.mpe.ee

Parim pakkumine!

Saematerjal - alates 175 €/m³
Sisevoodrilaud - alates 4,80 €/m²
Välisvoodrilaud - alates 5,70 €/m²
Saunavoodrilaud - alates 12,50 €/m²
Saunalavalaud - alates 1,60 €/j.m
Terrassilaud - alates 0,93 €/j.m
OSB-3 plaat - alates 2,73 €/m²

Hinnad ilma käibemaksuta

Linda 15h, 41536 Jõhvi.
Tel/faks 332 5000. info@mpe.ee
Mob.tel 5666 1276, 565 2304.

Anna GERMAN 80-aasta!

KOHTLA-JÄRVE KULTUURIKESKUS

PILETID EELMÜÜGIS PILETILEVIS. HIND: 5/7 EUR. **PILETILEVI**

15. OKTOOBER, 16.00

KONTSERDI KAVA

Любови негромкие слова...

KLAVER
RAHVUSVAHELISTE KONKURSSIDE LAUREAAT

SOPRAN
RAHVUSVAHELISTE KONKURSSIDE LAUREAAT

Anna KVASNIKOVA

Elena KOLOMIJTSEVA

EVIKO

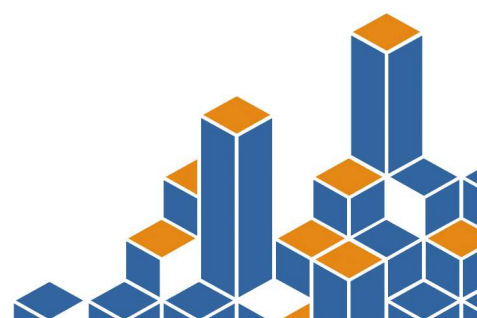
EHITAME TARGALT

**25 aastat
ehituskogemust**

- ✓ Peatöövõtt
- ✓ Projektijuhtimine
- ✓ Üldehitus
- ✓ Restaureerimine

www.eviko.ee

Õpetaja 9A, Tartu
tel 730 6050
eviko@eviko.ee

Laupäev

NÄDALA KUJU – Ljudmila Jantšenko

Ljudmila Jantšenko polnud sugugi valmistatud Kohtla-Järve linnapea ametist. Olles viimased 20 aastat hallis majas linnavalitsuse liikmena rahavooge juhtinud, on ta vahetult näinud pealt, kuidas mitmed eelmised linnapead – Valeri Korb, Jüri Kollo ja Jevge-

ni Solovjov – kriminaalsüüdistuste küüsi sattusid. Korb tuli kohtust lõpuks puhta mehena välja, Solovjov ja Kollo mitte.

Kogenud linnajuhina tajub ta ilmselt väga hästi, et politsei binoklid on jätkuvalt suunatud Kohtla-Järve linnavalitsu-

sele. Väiksemgi väärtus või valearvestus võib kaasa tuua uue kriminaalasja ja tule alla satub ikka eelkõige linna-

pea, mitte varjus olevad niiditõmbajad. Jantšenko on ka Jõhvi volikogu võimufraktsiooni esimees. Tema isiku kaudu on tegelikult toimunud Jõhvi ja

Kohtla-Järve võimude ühendamine.

Valeri Korb märkis Jantšenkot linna-peaks esitades, et tegu on naisega, kes teab kõike, mis Kohtla-Järvel toimub. Mõistatuseks jääb, kuidas ta siis Solovjovi ja Kollo aastaid kestnud kuritarvitusi ei märganud.

VALGUSRETK: *Levo Tohva disainitud paadivalgustid on ainulaadsed*

Öine Aidu karjäär muudab matkajad napolisõnaliseks

■ Paadiretk endisel kaevandusmaastikul on uus ja ainulaadne kogemus. Töö lõpetanud karjääris, kus pumbad on seiskunud, taastus looduslik veetase ja nüüd on seal kümneid kilomeetreid kanaleid, mida saab väiksemate veesõidukitega avastada. Mõjukas on vaatepilt nii päeval kui ka ainulaadse põhjavalgustusega paadiga sõites pimedas.

PEETER LILLEVÄLI
peeterl@pohjarannik.ee

Vee läbipaistvus on seal esialgu üks Eesti paremaid ning kaldamaastik tublide kaevurite tehtu tõttu erakordne ja meenutab Skandinaavia fjorde. Taas üks maakonna potentsiaalseid Nokiaid on sündinud, nüüd tuleb see ainult populäarseks turismisihtkohaks muuta.

Põhjavalgustid täispuhutavatele kummiparvedele disainis Jõhvis lapsepõlve veetnud, kuid juba veerand sajandit Kagu-Eestis matkamist ja maaturismi arendanud Levo Tohva.

Vesi peab läbi paistma

"Mõte paatidele põhja alla valgustus ehitada tekkis Lätis mööda valgustatud kanaleid sõites," rääkis ta. Internetist otsides selgus, et selliseid valgustusüsteeme on maailmas ehitatud palju, kuid mitte täispuhutavatele ujuvvahenditele.

"Kummipaata mängib väga palju, kuna sõltuvalt temperatuurist õhk paisub või tõmbub kokku, ja valmislahendused ei sobinud." Nii tuli endal leiutada viis, kuidas veekindlad leedketid elastelt paadi külge kinnitada. Toitega oli lihtsam. Autoakul toide oli loogiline lahendus, kuid väga hoolikas pidi olema ühendamisel, et niiskus sisse ei pääseks ja lühiseid ei põhjustaks.

Suurima efekti annab selline paat muidugi suure läbipaistvusega vees, mida Eestis kohtab ennekõike tööstusmaastikul.

"Aidu ja Rummu karjäär on sellised. Vähemalt seni, kuni seal täielikult looduslik vee-elustik ei teki," sõnas Levo Tohva. Need kohad annavad matkakorraldajale ka erakordselt hea võimaluse näidata, milline on meie elumugavuste hind.

"Aastatega olen aru saanud, et enamik inimesi mõtleb, et kui neil on kodus hulgaliselt elektririistu ja suitsev korsten puudub, ongi nad keskkonna-

Veekindlad leedketid, peotäis juhtmeid ja autoaku. Sisse lülitatakse kaugjuhtimispuldi abil, et valgustusüsteem võimalikult veetihe oleks.

teadlikud. See, et kuskil kaugemal nende vidinate tootmiseks ja käigushoidmiseks märkimisväärselt loodust kahjustatakse, lihtsalt ei jõua kohale," rääkis Tohva. Aidu on hea koht seda näidata ja võib vaid ette kujutada, mis toimub veel kolmandas maailmas, kust on pärit enamik haruldasi maavarasid, mida meie nutipõlvkonna seadmetes kasutatakse.

Kuus korrust lammutada ja ühte korrust kasutada

Progressi hind sai Levole selgeks varajases lapsepõlves, kui tema vanaema elas Pavadus otse elektrijaama suitseva korstna jalamil. "Õunad-margad olid kaetud halli tuhakihi-ga, mida arvatakse vaid Kunda eripäraks, ja hiljem asustati elanikud seal kaugemale ümber," meenutas Levo Tohva.

Öine retk Aidu karjääris on lummav. Madalamas vees on põhja hästi näha ja sügavamas annavad paadivalgustid ufoliku kuma. Matkaliste laternad kobavad järske kaldaseinu, kus turritavad välja suured paepangad ja lokkab taimestik.

Ilus, kuid selle saavutamiseks on lõhutud ja teiselatutud kuuekorruselise maja kõrgune maakihit, et kasutada ühe korruse kõrgust vähese kalorsusega põlevkivikihti, millest suurem osa on muutunud omakorda mitte just kõige loodus-sõbralikumateks jäätmeteks.

Elektrijaamade kõrvale on tekkinud tuhaväljad ning õli-

Olematu vooluga kanalil ei pea liiga palju sõudma ning füüsiliselt on matk kõigile jõukohane.

vabrikute juurde poolkoksite-rikoonikud. Sellest kõigest jutustatakse turistidele paadiretkel. Koju sõites võib aga imetleda valgustatud ristmikke ja kergliiklusteid, mida hilisõhtul keegi ei kasuta, ja mõelda, kas ikka peab kõik nii uhke ja valgussäras olema.

Muljetamise ning ringisõudmise vahepeal tehakse retkel, olgu see siis päevane või öine, ka vaikusepause. Aga see on nii kõrvulukustav, et hakkaks vist küll mõistusele, kui seda pikalt pidada.

"Olen matku korraldanud tuhandetele inimestele, aga Aidu öistel retkedel näen esimest korda, kuidas matka lõppedes on inimesed sise-miselt liimist lahti. Tavalist lõõpi-hõiskamist-muljetamist ei ole. Moka otsast öeldakse head aega ja emotsioonid jõuavad minuni päeva-paari pärast sotsiaalmeedia kaudu või e-kirjade näol," rääkis Levo Tohva.

Samas teeb see matkakorraldajate südame soojaks. Mida paremini aduvad inimesed tervikpilti, seda suurem on lootus, et vastu võetakse looduse jaoks jätkusuutlikke poliitilisi otsuseid.

Ida-Virumaa suurest loodusturismi ja üldse turismipotentsiaalist on räägitud juba

kaks aastakümnet, kuid huviliste tung on muude Eesti piirkondadega võrreldes väikeseks jäänud. Ka firma matkajuht, kes Aidu öiseid veematku korraldab, tegutseb ennekõike Kagu-Eestis ja mujale minnakse harva eeskätt oma töötajate rutiini lõhkumiseks.

"Minu suurimad tänud hosteli Everest perele, kes mu siia kutsus ja aitas taasavastada lummavaid Ida-Virumaa matkakohti, olgu siis ürglooduses või tööstusmaastikel," ütles Levo Tohva.

See aga ei tähenda, et kohalikud äpid oleksid ja ise hakkama ei saaks. "Tööd on siin kõvasti tehtud ja kohalikud matkakorraldajad on hästi tublid. Mujalt tulnu võib selle suurepärasele tordile vaid mõne kaunistuse lisada."

Aga tordi mekkijaid on palju vähem, kui idavirukad ise tahaks. Eks ikka tuleb rääkida maakonna mainest. Osa inimesi pelgab siia tulla, teised aga ei teadvusta seda loodusturismi sihtkohana.

"Kui tullakse, siis Narva viiekroonise vaate, Kuremäe kloostrist või Sillamäe pärast. Matkakohad on suurtest maanteedest kaugel ja sellist näidisreklaami nagu Kagu-Eestis, kus suvel kanuutireilereid nägemata on peaaegu võima-

Kahjuks jääb tehnika silmale alla ega suuda korraga sellist valguskontrasti nagu pimedas paadis olevad matkajad ja valgustatud vees nähtav pilt esile tuua. Elus on kõik veel palju efektsam ja lummavam.

3 x PEETER LILLEVÄLI

tu ringi sõita, siin pole," sõnas Levo Tohva.

Ka igasuguseid firmade suvepäevi, mis olid kunagi hea reklaamikanal Kagu-Eesti matkakorraldajatele, kipub vähemaks jääma. Seega jäävad sotsiaalmeedia ja suust suhu liikuv reklaam.

"Pärast seda, kui suvel siin veematkadega algust tegime, on üks osaleja kolmel nädalavahetusel Aidus käinud. Koht on eripalgeline ja võimaldab jälgida, kuidas loodus kiiresti taastub. Mets on tagasi võitnud vanad karjääriväljad ja

vaid ebaloogilised pinnavorimid tunnistavad, et maastiku kujundas inimene, mitte loodus. Teisel pool aga on vaid igav liiv ja tühi väli mõne rohupuhmaga," rääkis Tohva.

Sellel aastal on planeeritud öiseid Aidu veematku vaid mõni üksik, kuid kevadel nendega praeguste plaanide järgi jätkatakse. Suvel, kui pimedaks ei lähegi, tasub aga ette võtta päevane vee- või jalgsimatk. Ja see on vaid üks näide, kus saab Ida-Virumaal erakordseid ja eripalgelisi matkaelamusid nautida.

KATRIN ÓLINA: *Mind on alati huvitanud inimese sisekosmos*

Põlevkivile laotati ürgsed ja moodsad talismanid

■ 19.-24. septembrini toimus üle Ida-Virumaa Narvast Kohtla-Nõmme ja Purtseni Põhjamaade nädal, mille raames jõudsid siia nii Soome tsirkusetrupp, saami muusika, Põhjamaade filmid kui end nomaadiks nimetava Islandi kunstniku Katrín Ólina ulatuslik ja süsteemne kosmiliste talismanide kogu, mida eksponeeriti muu seas põlevkivil. Katríniga tegime pikemalt juttu.

TEET KORSTEN
teet@pohjarannik.ee

2014. aastal asus Islandi kunstnik-disainer Katrín Ólina (sünd. 1967), kes oli oma kunstihariduse omandanud tööstusdisaini alal Pariisis disainikõrgkoolis, Helsingis asuvas Aalto digidisaini laboris külalisuurijana tegelema infoajastu eksistentsiaalsete probleemidega.

Platonist Jungini

Varasemast ajast oli tal kogemus tööstusdisaini, moe, sisekujunduse, trüki ja animatsiooni alal Philippe Starcki stuudiost Pariisis ja Ross Lovegrove'i omast Londonis. Oma karjääri käigus puutus ta pidevalt kokku 3D-trükiga, mis annab teadupärast hästi edasi kolmemõõtmelist maailma.

Taie aga, millega Katrín astus üles Põhjamaade kultuurinädalal Ida-Virumaal – esmalt Kohtla kaevanduspargis, siis Purtselinnuses ja lõpuks Narva kunstiresidentuuris –, annab tunnistust, et autor on jõudnud enamate dimensioonideni. Tema uurimistöö on materialiseerunud Primitiva talismanideni. Selle kaudu ta kasutab enda sõnul modernset digitehnoloogiat, et taastada side füüsilise maailmaga.

"Ääretult põnev on suhelda digimaailma ja tulla sealt välja millegagi, mis tundub nii iidne, tuttavlik ja tundmatu. Talismanides on midagi, mis meenutab mulle laavat Islandil, aga samas võiksid nad pärineda ka ookeanipõhjast ja olla fossiilid või artefaktid ammustel aegadel põhja läinud laevalt. Need esemed on kõnekad mitmel tasandil, neis leidub viiteid nii loodusele, filosoofiale kui ka teadusele," kirjutab autor oma tööde kohta.

Primitiva talismanid on inspireeritud end kordavatest looduses leiduvatest mustritest ning bioloogiliste vormide matemaatilistest ilust. Katrín töötas talismanid välja parameetrilise tarkvara abil, kasutades üht alusvormi – korduvat kõverat, millest kujundati detailid kolmemõõtmelised mustrid. Põhivormide päritolu oli siugjas kõver, mida William Hogarth nimetas oma 1753. ilmunud teoses "Ilu analüüs" ilujooneks. Siinsel juhul viitab nimetus *primitiva* (ladinakeelsest sõnast *primitivus*) sellele põhivormile, arhetüübile, mida Katrín oma kujundikeele arendamisel kasutas.

Neli kuningriiki

"Ma usun, et mu disaineri taust on mulle kasuks olnud, kuivõrd see suunas mind selguse suunas ja pani mind projekti kaudu võimalikult paljut selgitama. See võimaldas mul luua süsteemi, millest igaüks peaks suutma aru saada. Ma arvan, et iidseid tarkusid on

tänapäeval niivõrd asjakohased ja olulised, kuna need kätkuvad võimsaid ideid, kontseptuaalset selgust ja vahetut suhtlust. Tehnika on suurepärane vahend nende ideede ellu toomiseks," jätkab Katrín.

"Mind on alati huvitanud inimese sisekosmos. See pole disainerile väga omane, sest tavaliselt on fookus keskkonnal – tegeldakse inimese ja keskkonnaga, inimese ja ühiskonnaga. Mina tahtsin leida sidet inimese, välisilma ja tema sisekosmose vahel. Eesmärk oli tuua see siseilm 3D-prindi kaudu reaalsesse maailma. Siin on side Jungi arhetüüpidega, millest olen väga huvitatud. Mõlen eksistentsiaalsetele küsimustele ja digitaalajastule.

Me pidevalt suhtleme – näiteks sotsiaalmeedia vahendusel –, aga kas oleme ikka omavahel ühendatud? Kui kõik on nii väga hõivatud, kas me pääseme enda ahelaist? Selliste küsimustega tegeldes jõudsin süsteemini, mis põhineb küll loogilisel mõtlemisel, aga on seotud teekonnaga iseenda ja oma juurte juurde. Ehkki piisplastika tehnoloogia on väga moodne, on kujutised ürgsed. Enne selleni jõudmist lugesin Antiik-Kreeka autoreist kuni Jungini," rääkis Katrín Põhjarannikule.

Tema süsteemis asuvat talismani on jagatud neljaks kuningriigiks, milleks on "Otsijad", "Tegijad", "Ühendajad" ja "Visionäärid". Näiteks "Visionääri" kuningriik jaguneb omakorda "Valitseja", "Maagi" ja "Kunstniku" hõimuks. Ja "Maagi" hõimu sees on omakorda "Maagia", "Laps" ja "Nägemus". Ja nii edasi – kokku 40 elementi.

Kes sattus Katrín töödega kontakti näitustel või tutvub nendega aadressil www.primitiva.fi ja leiab oma, saab ka kunstiteosest talismani 370 euro eest endale tellida. Juhiks oma talismani juurde võib olla seni vaid inglise keeles ilmunud raamat "Primitiva. Book of Talismans", mis sisaldab inglise kirjaniku ja auhinnatud arhitekti Charlotte Skeene Catlingi eessõna. Nimetatud raamatu saab samuti tellida sellelt kodulehelt. Miks ei võiks aga ka näiteks meie kirjastus Pegasus selle välja anda?! Kindlasti on eestlastel sügav side Põhjalaga – universaalsest rääkimata.

Saab talismani tellida

Praegu nimetabki Katrín end nomaadiks, kes käib mööda maailma ja tutvustab oma avastusi. Põhjaranniku küsimuse peale, mis oli peaaegu, mis suunas autori ravivate talismanide leidmiseks teele asuma, tuli loogiline vastus: "Nagu ikka – kriis."

"Kriisil olles küsid, mida teha. Minu vastus oli asuda teekonnale ja otsides ennast... leidsin midagi, mis kuulub kõigile. Algul olin ühel ajal nii

Katrín Ólina: "Kriisil olles küsid, mida teha. Minu vastus oli asuda teekonnale ja otsides ennast... leidsin midagi, mis kuulub kõigile." MATTI KÄMÄRÄ

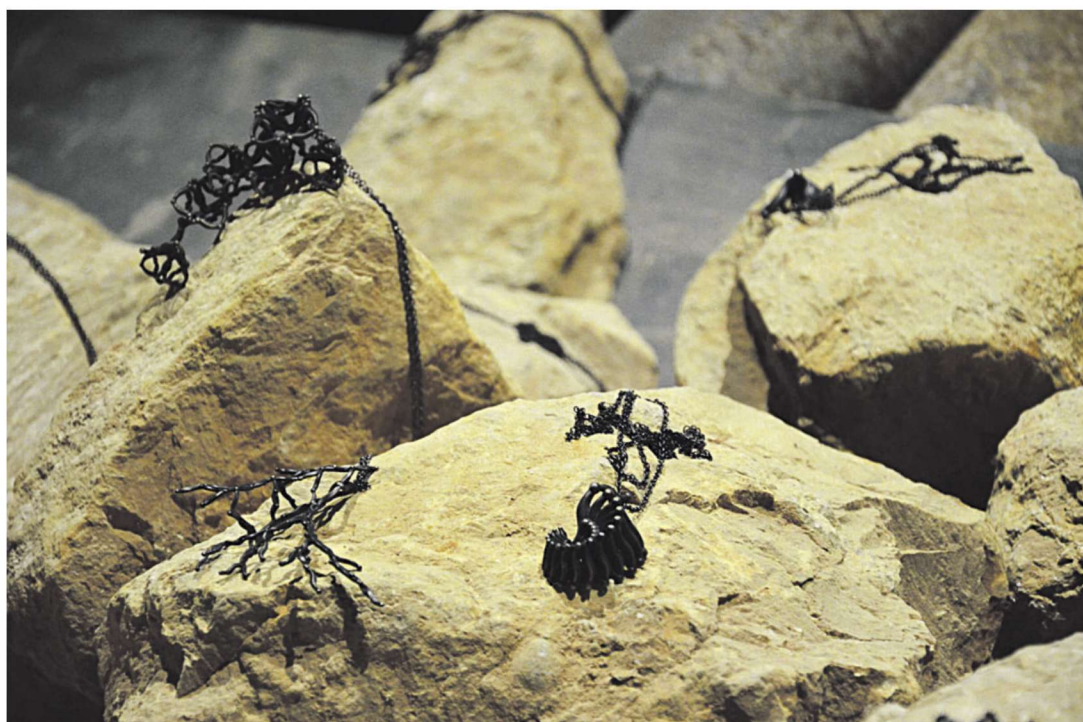

Islandil kui Soomes, aga selle aasta suvel otsustasin, et kuna olen juba kümme aastat teekonnal olnud, et projekti luua, nüüd on projekt aga teostunud, annan oma maja Islandil tüürile ja hakkan nomaadiks, et seda projekti laias maailmas tutvustada, seda jagada," rääkis Katrín.

Naine oli absoluutselt vaimustuses Kohtla kaevanduspargi surreaalsest olemusest ning kui ta oli oma haprad pronksist talismanid põlevkivisorteerimisruumis rohmakaile põlevkivikamakale laotanud, sai ta aru, et temal ja ta töödel tekkis seos ka sadade naistega, kes kunagi ses ruumis rasket sorteerimistööd kätsi pidid tegema. Milline oli seal maagia? Milline looming? Kindlasti tahtis aheldatud vaim seal vabadusse pääseda...

Ja kindlasti oli märk, et päev, mil Katrín jõudis Kohtla-Nõmmele, oli ühtlasi tema esimene päev üldse elus Eestis olla. "Ma igatsesin ammu siia tulla, ei teagi, miks. Nägin juba täna, kui palju siin on metsa, mida näiteks Islandil pole. Ka Island on energiapaik, meil on see looduslik."

Seega Ida-Virumaal oli au üpris varajases faasis selle põneva misjonäri ja tema taidega tutvuda. Põhjamaade ministrite nõukogu Eesti esinduse kultuurinõuniku Eha Vainu sõnul läks Põhjamaade kultuurinä-

kui ta oli oma haprad pronksist talismanid põlevkivisorteerimisruumis rohmakaile põlevkivikamakale laotanud, sai ta aru, et temal ja ta töödel tekkis seos ka sadade naistega, kes kunagi ses ruumis rasket sorteerimistööd kätsi pidid tegema. 3 x MATI RAUTSO

dal Ida-Virus väga hästi korraldada.

"Indikaatoriks on tagasiside, mida saab vahetult publikult, mida saab esinejailt, ja see oli ülipositiivne. Mida tahata paremat, kui pärast Katrín Narva residentuuris toimunud kava tulevad kohalikud noored enne lahkumist ja ütlevad, et

kindlasti tuleb selliste kultuuririiritustega jätkata, toredaid Põhjamaade kultuuritegelasi maakonda tuua, et "meil on seda väga vaja!"

See on just see, mis annab ka tegijatele indu ja julgust sellise kultuurinäda tegemist jätkata. Samad mõtted kõlasid kultuurinäda lõpuüritusel, saami kontserdil Jõh-

vi kontserdimajas, kus muusikute esitus oli ülendav – seda oli saalis istudes tunda. Samuti see, kuidas publik ei tahtnud ega tahtnud saalist lahkuda," rääkis Vain.

Paraku ei pälvinud väga uhke Põhjamaade filmiprogramm Jõhvis kultuurinäda raames erilist populaarsust. Narvas läks sel paremini.

Perekond Krilovs vihmas... ja päikeses. Ida-Virumaad tutvustavad videod valmisid suvel kolme päevaga ja need algasid Jõhvi kontserdimaja kõrval Kaljo Kiisa kuju juures. Teine pilt on tehtud lisaku vaatetornis.

3 x MATTI KÄMÄRÄ

KRISTI JA RINGO KRILOVS: Saime palju ideid, kuhu puhkuse ajal tagasi minna

Ida-Viru esinduspere teab nüüd, kuhu külla tulevaid sõpru viia

■ "Kas te peate nüüd panema oma lapsed vene lasteaeda? Kas seal palka üldse makstakse?" muretsesid tuttavad Kristi ja Ringo pärast, kui nad kahe aasta eest pealinnast tagasi Vokka kolisid. Nii, nagu on tulnud selgitada, et Ida-Virumaal on täiesti elamisväärtus koht, tõestab perekond Krilovs, et siia on tore ka külla tulla – neist said Ida-Virut tutvustavates turismivideotes maakonna esindusnädal.

SIRLE SOMMER-KALDA
sirle@pohjarannik.ee

Kui kaua teie pealinna kõrvalhüpe kestis?

Ringo: Minul 15 aastat, alates sellest, kui läksin ülikooli, ja Kristil 11 aastat. Alles mujal mõistad, kui hea siin on.

Kristi: Oleme mõlemad Vokkas kasvanud ja Toilas koolis käinud, aga meie tutvus algas alles siis, kui Ringo oli juba ülikoolis.

Ringo: Panime plaani palka esimese lapse sünni ajal, et hiljemalt kooliks kolime Vokka tagasi.

Kristi: Siin on staadion, meri...

Ringo: Siin on kõik olemas. Ka Toila on lähedal, kui tahad parki minna.

Kristi: Eks palju on töös kinni. Tagasi kolides olin mina teise lapsega kodune ja mõtlesin, et midagi ma ikka leian.

Ringo: Ja mina olen kontoritöötaja. Mul pole eriti vahet, kas mu töölaud on Tallinnas või siin [Ringo töötab edasi ASi Würth tootejuhina]. Muutunud on ainult see, et iga nädal käin ühel päeval või paaril Tallinnas. Aga Eesti on nii väike.

Kristi: Ja siin elamine kaalub sõitmise üles.

Kas Tallinnas tundsite end võõrkehana?

Kristi: Sa harjud ära, aga siin oli alati parem.

Ringo: Käisime siin kogu aeg, sest mõlema emad ja vanaemad on Ida-Virumaal. Puhkepäevad läksid lähedaste külastamise peale. Mõtlesime, mis see point on.

Kristi: Kusagil mujal Eestis

ei saanud käia, sest kogu aeg käisime siin.

Ringo: Nüüd saad puhkepäevadel teha, mida tahad. Sellele, et kolimise otsus nii vara sündis, andis kõige suurema tõuke Aaron. Ta oli siis paar aastat ja iga kord, kui hakkasime Tallinna tagasi sõitma, ta pool teed nuttis. Nõudis, et me ta vanaema juurde tagasi viiksime. Ja Tallinna lasteaeda läks ta nii, et hoidis meist kinni ja röökis.

Kristi: Ta ei tahtnud seal kuidagi harjuda. Voka lasteaias pole seda kordagi olnud, et ei tahaks minna. Tallinnas oli rühmas 24 last ning nad sõid, mängisid ja magasid ühes ruumis. Kujutan ette, et stress oli väga suur. Siin on eraldi magamis- ja mänguruum ning garderoob.

Ringo: Vokas tead peaaegu kõiki, Mustamäel elades oli hea, kui tundsid oma trepikoja rahvast.

Kristi: Õnneks leidsin ka mina meelepärast tööd. Kui tahtsin Brittat lasteaeda panna ja hakkasin ringi vaatama, nägin töökuulutust, et Ida-Viru ettevõtluskeskus otsib haridusprogrammi "Ettevõtlik kool" üle-eestilist koordinaatorit. Ega ma mujale ei kandidaerinudki – see tundus just see õige. Tallinna töökaaslastel küsisid: "Kas sa ikka vene keelt oskad? Kas lapsed lähed vene lasteaeda? Kas sulle seal töö eest ikka palka makstakse?" Eelarvamused on uskumatult suured.

Ringo: Meie üritame rõõmsalt kõigile rääkida, kui hea siin on, ja tegelikult on ka! **Kristi:** Ja me pole ainsad tagasisajad. Enne meid olid

KOKKU 16 VIDEOT

Sel suvel valmis Ida-Viru turismiklastri tellimisel kokku üks pikem video tervest piirkonnast ja 15 lühivideot maakonna eri paigust. Videote esmaesitlus toimus septembri keskel kinos Amadeus.

Videod toovad vaatajani nii piirkonna hästi tuntud kui ka avastamist ootavad seiklused ja võimalused lõõgastumiseks.

Kõige parem leid oli perekond Krilovs, ütles Gert Zavatski tootja-firmast OÜ Smoked Sparrow.

"Olin just lubanud turismiklastri, et korraldame suure casting'u ja kaasame kohalikud inimesed. Ida-Viru ettevõtluskeskuse kontorit väljudes nägin aga istumas Kristit, keda teadsin kooliajast. Kõige parem leid oli perekond Krilovs, ütles Gert Zavatski tootja-firmast OÜ Smoked Sparrow. "Olin just lubanud turismiklastri, et korraldame suure casting'u ja kaasame kohalikud inimesed. Ida-Viru ettevõtluskeskuse kontorit väljudes nägin aga istumas Kristit, keda teadsin kooliajast. Kõige parem leid oli perekond Krilovs, ütles Gert Zavatski tootja-firmast OÜ Smoked Sparrow. "Olin just lubanud turismiklastri, et korraldame suure casting'u ja kaasame kohalikud inimesed. Ida-Viru ettevõtluskeskuse kontorit väljudes nägin aga istumas Kristit, keda teadsin kooliajast. Kõige parem leid oli perekond Krilovs, ütles Gert Zavatski tootja-firmast OÜ Smoked Sparrow."

Kokku osales võtetel 11 näitlejat, nende seas noored, kellest kaks imporditi mujalt.

Eesti-, vene- ja ingliskeelseid videoid levitatakse veebis ja sotsiaalmeedias ning kasutatakse kampaanias "Veeda koolivaheaeg Ida-Virus".

just ühed sõbrad Vokka kolisid. Ja teine klassiõde oma perega tuli aasta varem.

Vokas on tekkimas tõeline noorte perede kommuun....

Kristi: Jah, lasteaed on täis. Tore, et on eakaaslast, kellelga suhelda.

Need, kes on näinud turismivideoid, teavad, et teil olid ülipõnevad võttepäevad: käisite lasketiirus ja mängisite tennist, nautisite spaamõnuseid ja ronisite vaatetorni, punusite laastukorvi ja matkasite rabas. Kas teil endil oli Ida-Virumaal avastusi?

Kristi: Mind üllatas positiivselt, et kõik külastatud söögikohad olid väga peresõbralikud ja et Ida-Virumaal saab nii maitsevalt süüa.

Ringo: Paljudes kohtades olime muidugi käinud, aga nendest kohtadest, kuhu sattusime esimest korda, võib jääda pikalt rääkima. Näiteks Jõhvi kirikumuseum, Kukruse polaararmois, kuigi selle külastamine oli plaanis...

Avinurme puiduaitas ja Iisaku muuseumis polnud ma käinud. Viimane oli suur üllatus, et väikeses kohas on nii palju vaatamist. See ongi see, et kui oled kohalik, siis vaatad

Avinurme puiduaita sattus Ringo esimest korda.

pool minutit kestnud sutsakate tegemiseks kulus kolm 9-10tunnist võttepäeva. Videote autor Gert Zavatski kiitis, et sellele vastupidamiseks peab olema sportlik pere, seda enam, et kõige väiksemad osatäitjad olid kolmest ja viienest.

Kristi: Ütlesin kohe Gerdi-le, et olen nõus siin, kui lapsed saavad lõunaund magada. Muidu nad ei oleks vastu pidanud.

Ringo: Näiteks kui tegime võtet Kohtla-Järvel ära, siis järgmine sihtpunkt oli Avinurme ja lapsed said autos magada.

Aga tuleme sportlikkuse juurde tagasi. Teie nimed figureerivad kõikvõimalikel jooksuviistlustel.

Kristi: Mina jooksen vähem, Ringo ikka rohkem.

Ringo: Mina tõukan teda tagant. Kristi plaan on elus vähemalt korra 42,195 km joostes läbida.

Kristi: Olen õelnud, et kunagi ma jooksen, aga pole õelnud, millal.

Ringo: Mina harrastan jooksmist tervisesportlase tasemel. Maratonis on nii, et esmalt lähed alistama nelja tunni piiri. Praegu on minu eesmärk 3.30, sellest on kaks minutit puudu jäänud. Käin üle Euroopa nii linnamaratonidel kui ka Alpides, mis on teistmoodi elamus. Alustasime 2009. aastal, esimene maraton oli Kopen-

haagenis – 42 kilomeetrit linnaekskursiooni. Kõige rohkem olen jooksnud Šveitsis.

Kristi: Enamasti käin kaasa, tavaliselt läheme natukene varem kohale ja jääme kauemaks.

Ringo: Olen jooksnud kokku 23 maratoni, neist seitse Tallinnas ja ülejäänud Euroopa eri paigus.

Saan aru, et teie pere reise dikteerivadki maratonid...

Ringo: Kui käime talvel soojal maal, siis me ikka puhkame. Harjutan peamiselt kodus. Vokas on head metsarajad ja kui tahan asfaldil joosta, siis teen seda Toila pargis, seal saab ka tõusu võtta. Üritan joosta kolm-neli korda nädalas, korraga keskmiselt 10-15 kilomeetrit.

Kristi: Lapsed osalevad hea meelega kõikidel tillujooksudel.

Ringo: Ida-Virumaal on rahvajooksude kontsentratsioon minu meelest kõige suurem, väga palju on võimalusi: elamusjooksud, jooksusarjad... Mina jooksen aasta ringi, igal aastajal on eri looduspildid, lõhnad... Eriti naudin looduses liikumist pärast seda, kui pidin Tallinnas jooksmas mööda liiklustihedat Tammsaare teed.

Kristi: Kõige parema tunde annab mööda kallast jooksmine: ühel pool meri, teisel viljapõld. Selline tunne, et ajaks käed laiali – nii äge on!

Nende ilusate, aga ainult

Jaanika Ventsel.

Loosi tahtel saab auhinna
Stepan Rezanko Kohtla-Järvelt.
Toimetus võtab võitjaga ühendust.

ŠKODA

RUUMI JÄTKUB KÕIGI JAOKS!

Uus Škoda Fabia - oma klassi ruumikaim!

Fabia rikkalikku baasvarustusse kuuluvad: 6 turvatähta, ABS pidurid ja MSR mootori pidurdusmomenti kontroll, XDS – täiendatud funktsionaalsusega elektrooniline diferentsiaalilukk, immobilisaator, halogeenesilaternad koos LED-päevasõidutuledega, alarm ja kaugjuhtimisega kesklukustus, 2x elektriaknad, elektrilise soojendusega külgepeeglid, konditsioneer, soojendusega esiistmed, pardakompuuter, Start/Stop funktsioon, Raadio "BLUES" ja 4 kõlarit: SD-mälukaardi, Aux-In, USB-liides. Üle-euroopaline tehase garantii 4 aastat või 120 000 km. **Škoda Fabia hind alates 9 990 €!**

ŠKODA Tallinn • Tallinn, Paldiski mnt 73 / Pirni 1 • Telefon: 6808 222 • auto@skoda.ee
ŠKODA Laagri • Pärnu mnt. 543, Laagri • Telefon: 6837 070 • auto.laagri@skoda.ee
Aasta Auto AS • Tartu, Sepa 24 A • Telefon: 7308 000 • info@aastaauto.ee
Moller Auto Pärnu OÜ • Pärnu, Välja tn. 3 • Telefon: 4476 140 • parnu@skoda.ee

Moller Auto Viru OÜ • Jõhvi, Narva mnt 143 • Telefon: 6808 200 • viru@skoda.ee
Moller Auto Viljandi OÜ • Viljandi, Tallinna mnt 45 • Telefon: 4355 340 • viljandi@skoda.ee
Warma Auto OÜ • Kuressaare, Tallinna 82a • Telefon: 4530 120 • info@warmaauto.ee

Kohtla-Järvel toimuvad esimest korda Business Hanse päevad

■ Business Hanse majandusliit ja Kohtla-Järve linnavalitsus korraldavad koostöös Eesti kaubandus-tööstuskoja Jõhvi esindusega 20. ja 21. oktoobril Kohtla-Järvel hansapäevad. Nende raames saavad huvilised kohtuda välismaiste ettevõtete ja hansaliidu linnade esindajatega, tutvustada neile oma ettevõtet, leida uusi koostööpartnereid ja luua ärikontakte.

IRINA KIVISELG
irina@pohjarannik.ee

Business Hanse majandusliit loodi mõned aastad tagasi ning selle peaesmärk on aidata kaasa hansalinnade majanduslikule arengule ja ettevõtlusele ning olla hansaliidu liikmetele abiks äripartnerite leidmisel ja oskustööliste ettevalmistamiseks vajalike haridusprogrammide arendamisel.

Majandusliidu liikmeks võivad saada hansalinnade territooriumil tegutsevad omavalitsused, ettevõtted, ettevõtjad ja kõrgkoolid. Võttes arvesse, et hansaliitu kuulub praegu ligikaudu kakssada Euroopa linna, on Business Hanse majandusliit potentsiaalselt suurim säärane ühendus maailmas.

Kohtla-Järve linnavalitsuse välissuhete nõunik Jelena Dulneva sõnul astus Kohtla-Järve Business Hanse majandusliitu möödunud aastal ning pärast möödunud sügisel Tihvinis toimunud konverentsil osalemist otsustati samasugune kohtumine ka Kohtla-Järvel läbi viia.

"Me kõik oleme huvitatud sellest, et ka meie linna tuleksid uued investorid ning siia rajataks uusi ettevõtteid ja olemasolevad ettevõtted leiaksid endale uusi turgusid," selgitas Dulneva. "Uus formaat näeb ette eelkõige linnaga tutvumist, kohtumisi asjast huvitatud inimestega ja vastastikuse koostöö võimaluste arutamist."

Eeloleva konverentsi raames toimub istung, millest osavõtjad tutvuvad lähemalt tööstuslinn Kohtla-Järvega ning saavad ettekujutuse regiooni majanduspotentsiaalidest ja turutingimustest.

Osalejad saavad kuulata välisettevõtete esitlusi ning tutvustada oma ettevõtet. Tähtis on ka mitteformaalne suhtlus, mille käigus saavad ärimehed üksteist paremini tundma õppida, arutada koostöö perspektiive ning võib-olla isegi allkirjastada ühiste kavatsuste kokkuleppe. Plaanis on ka Kohtla-Järve ettevõtete külastamine.

Dulneva sõnul on kutsed saadetud muu hulgas ka Venemaa linnadele, mis küll ei ole majandusliku hansaliidu

Jelena Dulneva: "Me kõik oleme huvitatud sellest, et ka meie linna tuleksid uued investorid ning siia rajataks uusi ettevõtteid ja olemasolevad ettevõtted leiaksid endale uusi turgusid." ARHIIV

liikmed, kuid kellega Kohtla-Järve sõprus- ja majandus-sidemeid arendab: Tihvinile, Novgorodile, Pihkvale ja Slantsõle. Positiivsed vastused on esialgu saadud umbes kahekümnele adressaadile, pooled neist tulevad Saksamaalt.

"Aega veel muidugi on ning tahaks loota, et meie üritusest osavõtjaid saab olema tunduvalt rohkem. Ootame nii kohalike ettevõtete esindajaid kui ka koostöö arendamisest ja uute partnerite leidmisest huvitatud külalisi."

Sirgala harjutusvälja kasutusgraafik

Kuupäev	Kellaeg	Tegevus*
01.10.2016	00.00-23.59	Laskeharjutus
02.10.2016	00.00-23.59	Laskeharjutus
03.10.2016	08.00-17.59	Lõhketööd
04.10.2016	08.00-17.59	Lõhketööd
05.10.2016	08.00-17.59	Lõhketööd
06.10.2016	08.00-17.59	Lõhketööd
07.10.2016	08.00-17.59	Lõhketööd
	00.00-23.59	Laskeharjutus
08.10.2016	00.00-23.59	Laskeharjutus
09.10.2016	00.00-23.59	Laskeharjutus
10.10.2016	08.00-17.59	Lõhketööd
11.10.2016	08.00-17.59	Lõhketööd
12.10.2016	08.00-17.59	Lõhketööd
13.10.2016	08.00-17.59	Lõhketööd
14.10.2016	08.00-17.59	Lõhketööd
15.10.2016	00.00-23.59	Laskeharjutus
16.10.2016	00.00-23.59	Laskeharjutus
17.10.2016	00.00-23.59	Laskeharjutus
18.10.2016	00.00-23.59	Laskeharjutus
19.10.2016	00.00-23.59	Laskeharjutus
20.10.2016	00.00-23.59	Laskeharjutus
21.10.2016	00.00-23.59	Laskeharjutus
22.10.2016	00.00-23.59	Laskeharjutus
23.10.2016	00.00-23.59	Laskeharjutus
24.10.2016	00.00-23.59	Laskeharjutus
25.10.2016	00.00-23.59	Laskeharjutus
26.10.2016	00.00-23.59	Laskeharjutus
	08.00-23.59	Lõhketööd
27.10.2016	00.00-23.59	Laskeharjutus
	00.00-17.59	Lõhketööd
28.10.2016	00.00-23.59	Laskeharjutus
29.10.2016	00.00-23.59	Laskeharjutus
30.10.2016	00.00-23.59	Laskeharjutus
31.10.2016	00.00-23.59	Laskeharjutus

Laskeharjutus - kasutatakse tulirelvasid. Väliharjutus - taktikaline liikumine, võidakse kasutada imitatsioonivahendeid ning sõidukeid. Lõhketööd - materjalide purustamine lõhkeaine abil. NB! Vajaduse korral teeb Päästeamet harjutusväljal demineerimistöid. Lisainfo: 5302 7449, sirgala@mil.ee.

Svetlana Vetrova autorinukud "Narride pelgupaik" 04.-31.10.2016 Avamine 4. oktoobril kell 16. Avatud E-R kella 11-19, kontserdipäevadel kella 20.30ni.

Põhjaranniku elektrooniline kuulutuste vastuvõtu punkt aadressil

reklaam@pohjarannik.ee

töötab 24 tundi ööpäevas ja 7 päeva nädalas. Lisainfo tel 335 4456.

Südamlük kaastunne Anu-Liisile venna

Reigo

traagilise kaotuse puhul. Mäetaguse Põhikooli 7. klass ja õpetaja Katrin

Lugupeetud klient! OÜ Järve Biopuhastus teatab, et OÜ Elektrilevi plaaniliste elektrivõrgu hooldustööde läbiviimise tõttu on 4. oktoobril kella 9-11.30 vesi välja lülitatud Kohtla valla Vitsiku küla kõigis majades.

Palume vabandust võimalike tekkivate ebameeldivuste pärast. Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni puudutavate kliendilavalduste korral on igal kliendil võimalus pöörduda kõnekeskuse poole tel 334 4004

MÜÜK

Kasutatud pehme mööbel (nahk, veluur) Soomest. Suur valik! Alla-hindlus! Kauplus Purul Altserva 36. Tel 5664 8577.

LÕHUTUD KÜTTEPUUD kohaletoomisega. Puud on koormasse laotud. Mõõdud tellija soovil. Tel 5621 3359.

Lõhutud küttepuid (koormasse laotud, lepp 28 €/m³). Minimaalne kogus 5 m³. Kohaletoomine tasuta! Tel 5808 3938.

Muld, liiv, sõnnik, killustik (eri fraktsioonid). Teeme koostööd era-isikute ja firmadega. Tel 5192 7868.

Liiv, killustik, muld, sõnnik koos kohaletoomisega. **Multilifti teenus** (konteiner 20 m³). Tel 5353 9832.

7.10 müün Jõhvi turul Saaremaa meriinovillast ja koerakarva lõnga. Palju erinevaid värve.

Hobusesõnnik (kotis 30 l, hind 2 €/kott). Asub Mäetagusel, kohaletoomine eraldi tasu eest. Tel 5677 9233, 5892 0322.

PUIDUGRAANULID (6 mm, pellet, 16 kg/kott, alus 60 kotti, kohaletoomine). Transpordivõimalus. Tel 513 4912.

OTSE TOOTJALT pakitud küttematerjal: **puitbrikett** (al 129 €), **turbabrikett**, pellet, klotsid. Vedu. Tel 506 8501.

Oleme leinas lähedastega, kui saadate viimele teekonnale kalli

Reigo

Mäetaguse Vallavolikogu, Mäetaguse Linnavalitsus

Avaldame südamluku kaastunnet Rovenale kalli

venna

kaotuse puhul. Kiviõli I Keskkooli pere

SOOJUSPUMBAD. KONDITSIONEERID.

MÜÜME, PAIGALDAME JA HOOLDAME!

Küsi head hinda!

Alledem

Kohtla-Järve, Kaevuri, 1. Tel 334 7261, 5650 9977, 5024399. www.alledem.ee

KUIVAD küttepuid. Ehituslik saematerjal. Kohaletoomine. Tel 5663 1360. www.lepalind.ee

Alati müügil vähekasutatud külmikud, sügavkülmikud, elektripliidid, pesu- ja nõudepesumasinad. Garantii. Kohtla-Järve, Kauba 33. Tel 502 4399.

Lõhutud küttepuid: valge lepp 28 €/rm, must lepp 30 €/rm, kask 35 €/rm. Pikkus soovi järgi. Vedu alates 5 rm tasuta. Kuulutus ei aegu! Tel 5393 1101.

TEENUS

Kanaliseerimise- ja reovee äravõtu. Kanaliseerimise- ja reovee puhastamine. Mitmesugused maksevõimalused. Tel 512 1495.

Firelli Haljastus PAKUB kojamehe-teenust, muru niitmist, lehtede riisumist, sise- ja välikoristust, lumekoristust, puudelõikust, lipu heiskamist, heki pügamist ning haljasalade hooldust ja korras-hoidu. www.firelli.ee Tel 5622 4797.

Buss (17, 32, 50 kohta): pulmad, matused, tööliste vedu. Tel 551 5843.

Killustik, liiv, aheraine, sõnnik koos kohaletoomisega. **Veoteenused** kalluriga MAZ. Tel 5664 8482.

Firma viib ära fekaale ja reovett, puhastab kanalisatsiooni ja äravoolusüsteeme. Tel 509 6205, 5662 4716.

Ohtlike puude langetamine. Tel 505 4983. www.ohtlik.ee.

Pressin mahla. Tel 553 5421 ja 337 2972.

Teeme mitmesuguseid üldehitustöid. Täpsem info www.ecomodehitus.ee või tel 5392 2344.

Igasuguste akende remont, soojustamine ja hooldus.

Tihendite vahetus. Pakettakende ventilatsiooniklappide paigaldus.

Info või tel 5569 6939

KAARDID ENNUSTAVAD. Tel 900 1727. 24 h. Hind 1,09 €/minut.

Liiv, killustik, aheraine, muld, sõnnik koos kohaletoomisega. Teede ja väljakute puiste. Tel 5196 5405.

TÖÖ

PAKUN TÖÖD

Kohtla-Järve Järve Gümnaasium vajab alates 1. novembrist algklasside õpetajat väikeklassile. Vajalik pedagoogiline haridus. CV ja dokumentide koopiad saata 15. oktoobriks e-posti aadressil kool@jarve.edu.ee või postiaadressil Katse 2, 30327 Kohtla-Järve.

KOOLITUS

Automis B-, C-, D- ja CE-kategooria kursused, sõitjateveo- ja veoautojuhi ametikoolitus. Lõppastmekoolitus. Kohtla-Järve, Tuusla-ri 13, tel 337 3065, 504 1902.

OST

OÜ Estest PR OSTAB metsa- ja põllumaad. Tel 504 5215, 514 5215, info@est-land.ee.

Timberwise OÜ ostab parima hinnaga metsamaad ning kasvavat metsa. info@timberwise.ee. Tel 600 6633.

Ostan mõistliku hinnaga vana paberraha. Tel 5667 5060 või e-post stasstep@hotmail.ee.

TEATED

Komisjonikauplus HEA võtab elanikelt müüki kõiki kodu- ja aiakaupu, antiikseid esemeid. Jõhvi Kaubakeskus (Keskväljak 6, nullkorrus) Tel 337 1488.

Avaldame sügavat kaastunnet Astridile tütardega ja langetame pea, kui saadate viimele teekonnale kalli poja ja venna

Reigo PORMANI

Töökaaslased lasteaiast Rukkilill

Jääd tehtud, tegemata teod, nii palju hellust andnud peod, jäi kaduvkauged koduhõng ja ajahabras elulõng... (O. Saar)

Avaldame siirast kaastunnet omastele

Aivar HENNINGU

kaotuse puhul.

Vaivara Vallavolikogu, Vaivara Linnavalitsus

Puud langetavad lehti, sügislilled silmad on pisaraid täis ...

Mälestame varalahkunud

Reigot

Mäetaguse lasteaed Tõruke

Esmaspäev 3. oktoober

06.55 Televisioon
08.55 Kolkakomissar Sophie Haas: Valevorst
09.50 Televisioon*
11.50 Maahommik*
12.30 Iseolemine (sub)*
13.00 Hommik Anuga*
14.15 Nädalalõpp prantsuse moodi*
16.00 Holby City haigla
17.00 Aktuaalne kaamera
17.10 Õnne 13 (Eesti 2010)
17.40 Kolkakomissar Sophie Haas: Valevorst*
18.30 Aktuaalne kaamera
19.00 Ringvaade
20.05 Osoon
20.35 Meie inimesed
21.00 Aktuaalne kaamera
21.30 Sport
21.40 Välisilm
22.10 Välisilma dokk: Hillary Clinton
23.05 Sild*
00.05 Ringvaade*

06.15 Meie Charly*
07.10 Warneri multimaania
08.00 Reporter*
09.00 Kaunis Dila*
10.00 Lihtsalt Maria*
11.00 Kodus ja võõrsil
11.30 Sajandi valitsejanna*
13.20 Kuldvillak*
13.50 Meie Charly
14.50 Küladektiivid
15.50 Tüdruk nimega Elif
17.00 Lihtsalt Maria
18.00 Kaunis Dila
19.00 Reporter
20.00 Kõik
20.30 Kodutunne
21.30 Naabriplika
22.30 Ühikarotid
23.30 Mõrvaennetajad
00.25 Seadusesilm
01.15 Galileo*
02.30 Reporter*

06.15 Animasarjad
07.35 Armastuse võim*
08.35 Minu kõik on parim*
09.50 Kirgide torm*
10.55 Vaprad ja ilusad*
11.25 Su nägu kõlab tuttavalt*
13.55 Südamesi
15.00 Armastuse võim
16.00 Vaprad ja ilusad
16.25 Kirgide torm
17.30 Minu kõik on parim
18.45 Seitsmesed uudised
20.00 Kuuuurija
20.30 Papad mammad
21.30 Eesti selgeltnägijate tuleproov
23.00 Mf RoboCop
01.20 Kodumaa
02.20 Ameeriklased
03.10 Viimane tõeline
03.30 Kolmas naine
03.55 Kuuuurija*

07.00 Animasarjad
07.30 Tammetõru seiklused*
07.55 Animasarjad
09.00 Ringvaade*
09.35 Eesti lood
10.05 Holby City haigla*
11.05 4x4. Magadan*
11.35 Nädalavahetus Pariisis*
13.05 Eesti sportlased Rio de Janeiro paraolümpial*
13.33 ERR.ee uudised
15.30 Uus Tase*
15.50 Animasarjad
16.00 Lastetuba*
16.15 Animasarjad
18.30 Lastetuba: Kõlas on kirjanik Wimber
18.45 Animasarjad
18.55 Uus Tase
19.20 AK (viipek)
19.30 Mõistlik või mõttetu
20.00 Maahommik*
20.45 Poolvend
21.30 Kultuuriuudised
21.35 Plektrum
22.20 Kinoklassika: Nürnbergi protsess*

09.00 Seitsmesed uudised
09.30 Kodu keset linna*
10.00 Kutsuge Cobra 11
11.00 Mf Mitte keegi peale sinu: Distant; Mai; Ivanipäev; Kaastundeaval-
13.25 Kodu keset linna
14.00 Kutsuge Cobra 11*
15.00 Kälimehed
16.00 Kutsuge Cobra 11
17.00 MacGyver
18.00 South Park*
18.30 Simpsonid*
19.00 Viharavi
20.00 South Park
20.30 Simpsonid
21.00 Kõige naljakamad koduvideod
21.30 Mf Kauboid ja tulnukad
00.00 Puhkus Mehkhios
01.10 Viharavi*

05.30 Doktor Oz
06.15 Natalia saatuse lained
07.00 Trennispikker
07.25 Hommikuvirgutus
07.55 Kodus ja võõrsil*
08.20 Lastetuba: Kõlas on kirjanik Wimber
18.45 Animasarjad
18.55 Uus Tase
19.20 AK (viipek)
19.30 Mõistlik või mõttetu
20.00 Maahommik*
20.45 Poolvend
21.30 Kultuuriuudised
21.35 Plektrum
22.20 Kinoklassika: Nürnbergi protsess*

06.30 Tehnikahull*
07.00 Reporter+
08.00 Viini võmmid*
08.55 Bel Airi prints*
09.50 Hubert & Staller*
10.45 Jututuba
14.00 Eesti kõige-kõige*
14.30 Must nimekirj*
15.20 Bel Airi prints
16.15 Viini võmmid
17.10 Monk
18.05 Must nimekirj
19.00 Eesti kõige-kõige
19.30 Hubert & Staller
20.30 Autosaade Grip
21.30 Mf Pöörane seik-nemaa
22.35 Stalini poeg
23.40 Autosaade Grip*
00.30 Monk*

Teisipäev 4. oktoober

06.55 Televisioon
08.55 Kolkakomissar Sophie Haas
09.50 Televisioon*
11.50 Tähendamis: Usk ja uskmatust*
11.55 Prillitoos (sub)*
12.50 Osoon*
13.20 Välisilm*
13.55 Välisilma dokk: Hillary Clinton*
14.50 4x4*
15.20 3 hitti: Rock 2015
15.30 Eesti sportlased Rio de Janeiro paraolümpial*
16.00 Holby City haigla
17.00 Aktuaalne kaamera
17.10 Õnne 13 (Eesti 2010)
17.40 Kolkakomissar Sophie Haas*
18.30 Aktuaalne kaamera
19.00 Ringvaade
20.05 Vabariigi kodanikud
21.00 Aktuaalne kaamera
21.30 Sport
21.40 OP
22.10 Koduigatsus: Uus algus
22.55 Plektrum*
23.35 Ringvaade*

06.15 Meie Charly*
07.10 Warneri multimaania
08.00 Reporter*
09.00 Kaunis Dila*
10.00 Lihtsalt Maria*
11.00 Kodus ja võõrsil
11.30 Naabriplika*
12.30 Kodutunne*
13.30 Heeringas Veenuse öäl
13.50 Meie Charly
14.50 Küladektiivid
15.50 Tüdruk nimega Elif
17.00 Lihtsalt Maria
18.00 Kaunis Dila
19.00 Reporter
20.00 Radar
21.00 Krimi
21.30 Siberi võmm
22.30 Chicago tuletõrje
23.25 Mf Saatn
01.05 Subboteja
02.00 Seadusesilm*

06.15 Animasarjad
07.35 Armastuse võim*
08.35 Minu kõik on parim*
09.50 Kirgide torm*
10.55 Vaprad ja ilusad*
11.30 Top Shop
11.45 Kuuuurija*
12.20 Eesti selgeltnägijate tuleproov*
13.55 Südamesi
15.00 Armastuse võim
16.00 Vaprad ja ilusad
16.25 Kirgide torm
17.30 Minu kõik on parim
18.45 Seitsmesed uudised
20.00 Kaua võib!
20.30 Suletud uste taga
21.30 Padjaklubi
22.30 Tule mulle naiseks
23.00 Mf Palgasõdurid
01.00 Ameeriklased
01.55 Viimane tõeline mees

07.00 Animasarjad
08.15 Lastetuba*
08.35 Animasarjad
09.00 Ringvaade*
09.35 Eesti lood
10.05 Holby City haigla*
11.05 Plektrum*
11.45 Poolvend*
12.35 Kolmveerandsajand ERSOga*
12.36 ERR.ee uudised
15.30 Uus Tase*
15.50 Animasarjad
16.00 Lastetuba*
16.15 Animasarjad
18.30 Lastetuba: Kõlas on kirjanik Wimber
18.45 Animasarjad
18.55 Uus Tase
19.20 AK (viipek)
19.30 Teaduspalavik
20.00 Suurbritannia metsik loodus
20.50 Mari Kalkun ja Runorun
21.00 Miranda
21.30 Kultuuriuudised
21.35 Eesti lipp ümber Kuuba
22.05 dokkaader: Sonita
23.05 Täiuslik meel

07.55 Seitsmesed uudised
09.10 Kodu keset linna*
09.45 Kutsuge Cobra 11*
10.45 Mf Kauboid ja tulnukad
13.10 Top Shop
13.25 Kodu keset linna
14.00 Kutsuge Cobra 11*
15.00 Kälimehed
16.00 Kutsuge Cobra 11
17.00 MacGyver
18.00 South Park*
18.30 Simpsonid*
19.00 Viharavi
20.00 South Park
20.30 Simpsonid
21.00 Kõige naljakamad koduvideod
21.30 Mf Tulejõud
23.30 Puhkus Mehkhios
00.40 Viharavi*
01.35 Kälimehed*
02.25 MacGyver*

05.30 Doktor Oz
06.15 Natalia saatuse lained
07.00 Trennispikker
07.25 Hommikuvirgutus
07.55 Kodus ja võõrsil*
08.20 Lastetuba: Kõlas on kirjanik Wimber
18.45 Animasarjad
18.55 Uus Tase
19.20 AK (viipek)
19.30 Mõistlik või mõttetu
20.00 Maahommik*
20.45 Poolvend
21.30 Kultuuriuudised
21.35 Plektrum
22.20 Kinoklassika: Nürnbergi protsess*

06.35 Ööliblikad
07.00 Reporter
08.00 Viini võmmid*
08.55 Bel Airi prints*
09.50 Hubert & Staller*
10.45 Jututuba
14.00 Eesti kõige-kõige*
14.30 Must nimekirj*
15.20 Bel Airi prints
16.15 Viini võmmid
17.10 Monk
18.05 Must nimekirj
19.00 Eesti kõige-kõige
19.30 Hubert & Staller
20.30 Autosaade Grip
21.30 Mf Pöörane seik-nemaa
22.35 Stalini poeg
23.40 Autosaade Grip*
00.15 Monk*

Kolmapäev 5. oktoober

06.55 Televisioon
08.55 Kolkakomissar Sophie Haas: Must meiuupuu
09.50 Televisioon*
11.50 Plektrum*
12.35 Meie inimesed*
13.05 Dok Päike on hea laps
13.45 Äratul!
13.55 Ajavaod. Riigi mehed: Karl Selter*
14.25 Hercule Poirot*
16.00 Holby City haigla
17.00 Aktuaalne kaamera
17.10 Õnne 13 (Eesti 2010)
17.40 Kolkakomissar Sophie Haas: Must meiuupuu*
18.30 Aktuaalne kaamera
19.00 Ringvaade
20.05 Pealtnägija
21.00 Aktuaalne kaamera
21.30 Sport
21.40 Forum. Kuidas parandada elu Eestis?
22.40 Mammon: Langemine
23.40 Ringvaade*

06.15 Meie Charly*
07.05 Animasarjad
08.00 Reporter*
09.00 Kaunis Dila*
10.00 Lihtsalt Maria*
11.00 Kodus ja võõrsil
11.30 Siberi võmm*
12.30 Suur lotokolmapäev – Rooside sõda*
13.30 Heeringas Veenuse öäl
13.50 Meie Charly
14.50 Küladektiivid
15.50 Tüdruk nimega Elif
17.00 Lihtsalt Maria
18.00 Kaunis Dila
19.00 Reporter
20.00 Suur lotokolmapäev – Rooside sõda
21.00 Saladused
21.30 Pilvede all
22.30 Saage tuttavaks
23.00 Rizzoli ja Isles
23.55 Vanga

06.15 Animasarjad
07.35 Armastuse võim*
08.35 Minu kõik on parim*
09.50 Kirgide torm*
10.55 Vaprad ja ilusad*
11.45 Suletud uste taga*
12.50 Padjaklubi*
13.55 Südamesi
15.00 Armastuse võim
16.00 Vaprad ja ilusad
16.25 Kirgide torm
17.30 Minu kõik on parim
18.45 Seitsmesed uudised
20.00 Tõelised Eesti mehed
21.00 Võimalik vaid Venemaal
21.30 Jaurilust viivad läbi sensitiivid
22.35 Kuuuurija*
23.05 Reis Venemaa lõppu – Tšukotka
23.40 Top Gear
00.50 Moodne perekond
01.20 Hawaii 5-0

07.00 Animasarjad
08.15 Lastetuba*
08.30 Animasarjad
09.00 Ringvaade*
09.35 Eesti lood
10.05 Holby City haigla*
11.05 Teaduspalavik*
11.35 Kolmveerandsajand ERSOga*
12.35 Eesti TOP 7*
13.20 ERR.ee uudised
15.30 Uus Tase*
15.50 Animasarjad
16.00 Lastetuba*
16.10 Animasarjad
16.30 Tammetõru seiklused
16.55 Animasarjad
18.30 Lastetuba: Õpetajate päev ja Õ
18.50 Animasarjad
18.55 Uus Tase
19.20 AK (viipek)
19.30 Tareq Taylori Põhjaamaade kokakunst: Malmö
20.00 AegRuum. Imeline ilm
20.50 Robotex 21.30 Kultuuriuudised
21.35 Keelutaja kuningas: Mees, plaan
22.35 Miranda*
23.00 Eesti TOP 7
23.50 dokkaader: Sonita*

08.10 Seitsmesed uudised
09.25 Kodu keset linna*
10.00 Kutsuge Cobra 11*
11.00 Mf Tulejõud*
13.00 Kõige naljakamad koduvideod*
13.25 Kodu keset linna
14.00 Kutsuge Cobra 11*
15.00 Kälimehed
16.00 Kutsuge Cobra 11
17.00 MacGyver
18.00 South Park*
18.30 Simpsonid*
19.00 Viharavi
20.00 South Park
20.30 Simpsonid
21.00 Kõige naljakamad koduvideod
21.30 Mf Transformeerid 2: Langenute kättemaks
00.25 Puhkus Mehkhios
01.35 Viharavi*
02.30 Kälimehed*

05.30 Doktor Oz
06.15 Natalia saatuse lained
07.00 Trennispikker
07.25 Hommikuvirgutus
07.55 Kodus ja võõrsil*
08.20 Lastetuba: Kõlas on kirjanik Wimber
18.45 Animasarjad
18.55 Uus Tase
19.20 AK (viipek)
19.30 Mõistlik või mõttetu
20.00 Maahommik*
20.45 Poolvend
21.30 Kultuuriuudised
21.35 Plektrum
22.20 Kinoklassika: Nürnbergi protsess*

06.35 Rooli võim*
07.00 Reporter
08.00 Viini võmmid*
08.55 Bel Airi prints*
09.50 Hubert & Staller*
10.45 Jututuba
14.00 Eesti kõige-kõige*
14.30 Must nimekirj*
15.20 Bel Airi prints
16.15 Viini võmmid
17.10 Monk
18.05 Must nimekirj
19.00 Eesti kõige-kõige
19.30 Hubert & Staller
20.30 Autosaade Grip
21.30 Dok Voidsuudus Kuule
22.30 Dok Stalini eraelu
23.30 Autosaade Grip*
00.25 Monk*

Neljapäev 6. oktoober

06.55 Televisioon
08.55 Kolkakomissar Sophie Haas
09.50 Televisioon*
11.50 Pealtnägija*
12.40 Vabariigi kodanikud (sub)*
12.35 Meie inimesed*
13.05 Täpsus – kõigi asjade mõõt
14.35 OP*
15.05 Elu lugu: Aapo Pukk
15.15 Koduigatsus: Uus algus*
16.00 Holby City haigla
17.00 Aktuaalne kaamera
17.10 Õnne 13 (Eesti 2010)
17.40 Kolkakomissar Sophie Haas*
18.30 Aktuaalne kaamera
19.00 Ringvaade
20.05 Kahekõne
20.30 ENSV: Rahvamalev
21.00 Aktuaalne kaamera
21.30 Sport
21.40 Kapital
22.10 Ml: Finantsid
22.35 Oleg Pissarenko band. Päriseit
23.35 Üks koorilaul: Where people go*
23.45 Ringvaade*

06.15 Meie Charly*
07.05 Animasarjad
08.00 Reporter*
09.00 Kaunis Dila*
10.00 Lihtsalt Maria*
11.00 Kodus ja võõrsil
11.30 Pilvede all*
12.30 Suur lotokolmapäev – Rooside sõda*
13.30 Heeringas Veenuse öäl
13.50 Meie Charly
14.50 Küladektiivid
15.50 Tüdruk nimega Elif
17.00 Lihtsalt Maria
18.00 Kaunis Dila
19.00 Reporter
20.00 Meie aasta Austraalias
20.30 Suur komöödiaõhtu
22.00 Jumal tänuvad, et sa siin oled!
22.55 Mf Kampaania*
00.40 Mf Saatn*
02.05 Rizzoli ja Isles*

06.15 Animasarjad
07.35 Armastuse võim*
08.35 Minu kõik on parim*
09.50 Kirgide torm*
10.55 Vaprad ja ilusad*
11.30 Top Shop
11.45 Tõelised Eesti mehed*
12.50 Papad Mammad*
13.55 Südamesi
15.00 Armastuse võim
16.00 Vaprad ja ilusad
16.25 Kirgide torm
17.30 Minu kõik on parim
18.45 Seitsmesed uudised
20.00 Kellapid
20.30 Kättemaksukontor
21.35 Evelin
23.05 Kolmveerandsajand ERSOga*
12.35 Eesti TOP 7*
13.20 ERR.ee uudised
15.30 Uus Tase*
15.50 Animasarjad
16.00 Lastetuba*
16.15 Animasarjad
16.30 Tammetõru seiklused
16.55 Animasarjad
18.30 Lastetuba: Õpetajate päev ja Õ
18.50 Animasarjad
18.55 Uus Tase
19.20 AK (viipek)
19.30 Tareq Taylori Põhjaamaade kokakunst: Malmö
20.00 AegRuum. Imeline ilm
20.50 Robotex 21.30 Kultuuriuudised
21.35 Keelutaja kuningas: Mees, plaan
22.35 Miranda*
23.00 Eesti TOP 7
23.50 dokkaader: Sonita*

07.00 Animasarjad
08.15 Lastetuba*
08.35 Animasarjad
09.00 Ringvaade*
09.35 Eesti lood
10.05 Holby City haigla*
11.05 Mõistlik või mõttetu*
11.35 Kolmveerandsajand ERSOga*
12.35 Eesti TOP 7*
13.20 ERR.ee uudised
15.30 Uus Tase*
15.50 Animasarjad
16.00 Lastetuba*
16.10 Animasarjad
16.30 Tammetõru seiklused
16.55 Animasarjad
18.30 Lastetuba: Õpetajate päev ja Õ
18.50 Animasarjad
18.55 Uus Tase
19.20 AK (viipek)
19.30 Tareq Taylori Põhjaamaade kokakunst: Malmö
20.00 AegRuum. Imeline ilm
20.50 Robotex 21.30 Kultuuriuudised
21.35 Keelutaja kuningas: Mees, plaan
22.35 Miranda*
23.00 Eesti TOP 7
23.50 dokkaader: Sonita*

07.30 Seitsmesed uudised
08.45 Kodu keset linna*
09.15 Kutsuge Cobra 11*
10.15 Mf Transformeerid 2: Langenute kättemaks
13.10 Top Shop
13.25 Kodu keset linna
14.00 Kutsuge Cobra 11*
15.00 Kälimehed
16.00 Kutsuge Cobra 11
17.00 MacGyver
18.00 South Park*
18.30 Simpsonid*
19.00 Viharavi
20.00 South Park
20.30 Simpsonid
21.00 Kõige naljakamad koduvideod
21.30 Mf Ei. Tohi. Magama. Jääda
12.55 Kõige naljakamad koduvideod*
13.10 Top Shop
13.25 Kodu keset linna
14.00 Kutsuge Cobra 11*
15.00 Kälimehed
16.00 Kutsuge Cobra 11
17.00 MacGyver
18.00 South Park*
18.30 Simpsonid*
19.00 Viharavi
20.00 South Park
20.30 Simpsonid
21.00 Kõige naljakamad koduvideod
21.30 Mf Ei. Tohi. Magama. Jääda
12.55 Kõige naljakamad koduvideod*
13.10 Top Shop
13.25 Kodu keset linna
14.00 Kutsuge Cobra 11*
15.00 Kälimehed
16.00 Kutsuge Cobra 11
17.00 MacGyver
18.00 South Park*
18.30 Simpsonid*
19.00 Viharavi
20.00 South Park
20.30 Simpsonid
21.00 Kõige naljakamad koduvideod
21.30 Mf Ei. Tohi. Magama. Jääda

Info: AS Gadox,
Türi 10c, Tallinn, tel 650 1322,
info@gadox.ee, www.gadox.ee

Proteesimeister Vassili Sokolov (5560 8055) võtab vastu
4. oktoobril kella 15-15.30 SILLAMÄEL (Majakovski 12).

Valmistame: tugiortoosid, tugiaparaate (vajalik röntgenülevõtte), korsette,
müoelektrilisi käeproteese, käe-, sääre-, reieproteese.

Kaasa võtta: abivahendi kaart, arsti saatekiri,
pensionitunnistus, invaliidisustunnistus.

Info: AS Gadox,
Türi 10c, Tallinn, tel 650 1322,
Nelgi 13, Tartu, tel 740 0006,
info@gadox.ee, www.gadox.ee

5. oktoobril kella 14-16

KOHTLA-JÄRVE TERVISEKAUPLUSES (Keskallee 29)
võtavad vastu tehnikud Mikko Tilk (5322 6136) ja Meelis Jürisaar (5565 1542).

Eelregistreerimine tel 322 2307.

Valmistame tallatugesid – tasumine kohapeal SULARAHAS.

Kaasa võtta: abivahendi kaart, arsti saatekiri, pensionitunnistus, invaliidisustunnistus.

Uusi kaastöötajaid otsime seoses ettevõtte arengu
ja laienemisega Jõhvis.

RASKETEHNIKA MEHAANIK

Töö kirjeldus

- Rasketehnika ja lisaseadmete hooldus ning remont

Ootused kandidaadile

- Erialane kesk- või keskeriharidus
- Teadmised masinaehitusest, hüdraulikast, elektrist
- Eesti keele valdamine kõnes ja kirjas
- Korrektsus, viisakus, suhtlemisoskus

Kasuks tuleb

- Praktiline kokkupuude rasketehnika hooldamise ja remondiga
- Erialane kõrgharidus
- Oskus aru saada ingliskeelsest tehnilisest kirjandusest

Ettevõtte pakub

- Tänapäevast töökeskkonda
- Koolitusi teenindatavate masinate tundmiseks nii Eestis kui välismaal
- Head erialast enesearendamise võimalust
- Ühtehoidvat meeskonda
- Firma ühisüritusi
- Motiveerivat töötasu

Info telefonil 520 7244

INTRAC Eesti AS on juhtiv rasketehnika müüja. Ettevõtte on asutatud 1994. aastal ja kuulub rahvusvahelisse INTRAC Grupi, mille peakorter asub Rootsis. Lisaks INTRAC Eesti ASile kuuluvad INTRAC Grupi veel INTRAC Latvia SIA, INTRAC Lietuva UAB ja INTRAC Polska Z.o.o.

INTRAC Eesti AS tegutseb peamiselt Eesti turul ning on juhtivaid ettevõtteid rasketehnika müügi ning remondi ja hoolduse valdkonnas, pakudes oma klientidele metsa-, põllumajandus-, ehitus- ja materjalikäsitusmasinaid, lisaseadmeid, varuosi, teenindust ja renti. Oma klientide paremaks teenindamiseks on meil filiaalid Tartus, Pärnus, Jõhvis ja Saaremaal. Ettevõtte on juurutatud kvaliteedijuhtimise süsteem, mis vastab standardile ISO 9001:2008

ELEKTER + MAAGAAS ALEXELA ENERGIAST

Alexela Energia kliendina saad kogu kodu jaoks vajaliku gaasi- ja elektrienergia ühest kohast.

MUGAV

Alexela Energia puhul saad nii gaasi kui elektrienergia ühest kohast. Üks teenusepakkuja. Üks arve.

SOODNE

Valides oma partneriks Alexela Energia on Sul koheselt soodsam gaasi- ja elektrienergia.

KÜSI PAKKUMIST:

Küsi personaalset pakkumist
energia@alexela.ee / 640 8088
või sõlmi leping alexelaenergia.ee e-teeninduses.

IDA-VIRUMAA
KUTSEHARIDUSKESKUS

www.ivkhk.ee
Info tel 5399 0764

(elukestva õppe juht Irina Linde),
e-post irina.linde@ivkhk.ee.

"EI TEA" ÕELDA POLE HÄBIASI

Meie regioonis on haridust alati hinnatud. Selle näiteks võib tuua fakti, et meie õppeasutuses õpivad peale põhikoolide ja gümnaasiumide lõpetajate ka need inimesed, kes on kooli lõpetanud juba ammu. Nad mõistavad: selleks, et tänapäeval konkurentsivõimelisena püsida, ei piisa mingi kindla haridustaseme saavutamisest – õppida ja enesetäiustamisega tegelda tuleb kogu elu.

Jõhvi, Sillamäe ja Narva kutseõppeasutuste ühendamine ühtseks kutsehariduskeskuseks on laiendanud kvalifikatsiooni tõstmise ja ümberõppekursuste läbiviimise võimalusi. Peale oma põhitegevuse pakub meie keskus ettevõtetele töötajate ja töötute õpet ning ümberõpet (kvalifikatsiooni tõstmise ja täiskasvanute ümberõppekursused), olles seejuures Eesti juhtivaid õppeasutusi.

Siin võib omandada nii kutsehariduse kui ka läbida erialase ettevalmistuse kursused.

Ida-Virumaa kutsehariduskeskuses erialase ettevalmistuse kursustel õppimise eripära seisneb eelkõige selles, et siia tulevad inimesed, kellel on tarvis mitte ainult omandada kindlad teoreetilised teadmised ja praktilised oskused, vaid sooritada ka pädevuseksam ning saada sertifikaat või kutsetunnistus.

Praegu on Eestis käimas 2020. aastani kestev programm "Täiskasvanuhariduse edendamine ja õppimisvõimaluste avardamine". Selle raames rahastab haridus- ja teadusministeerium Euroopa sotsiaalfondi toel kvalifikatsiooni tõstmise kursuste läbiviimist. Nimetatud kursused on osavõtjatele TASUTA. Igal semestril saab ühendatud kutsehariduskeskuse baasil nendel kursustel õppida üle 700 inimese. 2017. aasta jaanuaris avaldame oma kodulehel nimekirja nendest kursustest, mida saab läbida 2017. aasta jaanuarist detsembrini. Pakume võimalust oma erialast taset tõsta rohkem kui 50 eriala esindajatele.

Projekti sihtühmeks on töötavad täiskasvanud ja töötud, kellele antakse võimalus läbida tasuta lisaõpe mitmetel erialadel.

See on hea võimalus ajaga kaasas käia nendel noortel emadel ja pensionäridel, kes tahaksid oma teadmisi parandada.

Viimasel ajal on majanduskriisist hoolimata kasvanud nende inimeste arv, kes on valmis kursustel osalemise eest ise maksma. Haridusse investeerimine tasub end alati ära. Eriti kui läheneda sellele läbimõeldult ja pöörduda abi järele oma ala professionaalide poole.

Meie keskus on akrediteeritud õppeasutus, mis tegeleb kvalifikatsiooni tõstmisega töötukassa koolituskaardi projekti alusel.

Koolituskaardi eesmärk on võimaldada töötutel ja koondamisteate saanud töötajatel omandada just need teadmised ja oskused, mis aitavad neil edaspidi uut tööd leida.

Tänapäeval tuleb end pidevalt täiustada ning igaüks vastutab enda arendamise eest ise. Ärge veeretage seda vastutust kellegi teise kaela, sest mitte keegi teine ei saa teie eest õppida ja areneda – iga inimene peab seda tegema ise, mõistes, et õppimine on vajalik ning nauditav, mõnus ja meeldiv tegevus!

MILLAL SA VIIMATI OMA NÄGEMIST KONTROLLISID?

S Silmarõõm

**Rohkem kui 2 aastat tagasi?
Siis on kindlasti aeg tulla nägemiskontrolli!**

Avatud uus nägemisuuringute kabinet
koos optikasalongiga!

Prillide määramiseks on meil iga päev kohal optometrist – astu julgelt meie juurde sisse! Silmaarsti ehk oftalmoloogi juurde palun broneeri aeg telefonil 638 0003 või 5382 0024.

Meil on ka parim valik
prilliraame ning
prillide ostmisel saad
nägemiskontrolli TASUTA!

**Oktoobris
kõik prilliklaasid 2=1!**

Asume Jõhvis Keskväljak 7,
Talupoe kõrval.
Avatud: E-R 11-19, L 10-15.
Info tel 638 0003, 5382 0024.
www.silmaroom.ee

TERVIST!

IDA-VIRU MAAKONNA TERVISENÕUKOGU VÄLJAANNE

Köögiviljad kaalu ei kasvata

Tervise Arengu Instituut (TAI) alustas taas köögiviljade söömist edendavat teavitus "Köögiviljad kaalu ei kasvata", et innustada inimesi senisest oluliselt rohkem köögivilju sööma.

Instituudi eksperdi Tagli Pitsi sõnul on köögiviljad vee- ja kiudaineterikkad ning täidavad seetõttu hästi kõhtu, andes samal ajal vähe energiat. "Kui süüa piisavalt köögivilju, saab kõhu täis juba väiksema energiakoguse juures, mis aitab tagada normaalset kehakaalu," kinnitas Pitsi.

Soovitav päevane kogus köögivilju on vähemalt 300 grammi ehk kolm portsjonit päevas. Eelistama peaks värsked või külmutatud vilju ning arvesse lähevad köögiviljad igasugusel kujul: niisama näksides või toitude koostises, värskena või kuumtöödeldult. Toidusoovitustes ei loeta köögiviljade hulka kartulit ja bataati, mis on tärkliserikkaste toitude grupis, ega ka avokaadot ja oliivi, mis kuuluvad lisatavate toidurasvade, pähklite, seemnete ja õliviljade gruppi.

Lisaks rohkele vee- ja kiudainete sisaldusele on köögiviljades ka hulgaliselt vitamiine, mineraalaineid ja bioaktiivseid ühendeid, mis aitavad ennetada haigusi, tugevdavad immuunsüsteemi ning hoiavad kontrolli all vererõhku ja vere kolesteroolitaset.

Vitamiine ja mineraalaineid sisaldavad eri viljad eri kogustes. "Näiteks on südamele vajalikku kaaliumi palju redistes, kapsastes, rohelistes köögiviljades, porgandites, baklažaanides, kaunviljades. Magneesiumi saame rohelistest lehtköögiviljadest, maitsetaimedest ja kaunviljadest, vaserikkad on seemned ja kaunviljad," tõi Pitsi mõned näited.

Selleks, et teha köögivilju sisaldavad toidud rohkem kättesaadavaks, lõovad TAI teavituses kaasa mitmed söögikohad üle Eesti, kes teevad köögiviljaroogadele sooduspakkumisi või pakuvad uudseid köögiviljarohkeid toite.

Kõik, kes soovivad teavitusega veel liituda, saavad seda teha toitumine.ee lehel. Teavitusse on kaasatud ka kaupluseketid Sel-

Salatid ja aurutatud-hautatud köögiviljad peaksid moodustama koguliselt poole taldrikust.

ver, Prisma, Rimi, Coop ja Co-market.

Kuna kampaania laused on osutunud rahva seas populaarseks, pakume võimalust toitumine.ee veebilehel kujundada oma lausega plakat ja võita auhindu. Veebilehelt leiab ka retsepte köögiviljarohkete toitude valmistamiseks.

Eestis on ligi 60 protsenti meestest ja peaaegu pooled naistest ülekaalulised või rasvunud. Soovituslikult ehk vähemalt 300 g köögivilju päevas sööb uuringu tulemuste järgi alla kolmandiku elanikest. Üheks põhjuseks, miks seda ei tehta, on eksiarvamus,

Soovitav päevane kogus köögivilju on vähemalt 300 grammi ehk kolm portsjonit päevas.

et köögivilju juba süüakse piisavalt. Köögiviljade mitesöömist põhjendatakse ka sellega, et nende valmistamine on aega ja vaeva nõudev te-

gevus. Samuti ei teata, mida neist valmistada võiks.

MARIS JAKOBSON, Tervise Arengu Instituudi avalike suhete juht

Materjalide avaldamist rahastakse osaliselt „Rahvastiku tervise arengukava 2009-2020“ vahenditest.

Kuus nippi, mis aitavad seljavalust vabaneda

Seljavalud kimbutavad elu jooksul suurt osa inimestest. Kuigi arstid kirjutavad seljavalu vastu sageli välja valuvaigisteid, võib sellest õnnestuda lahti saada ka täiesti loomulikul teel.

Seljavalu on laialt levinud probleem, mille vastu võivad valuspetsialist dr Kaliq Changi sõnul ravimitest veelgi paremini aidata kuus lihtsat nippi, kirjutab Newsmax. Neid võtteid kasutades võib olla võimalik ka valusid vältida.

1. Tee regulaarselt trenni

Igapäevane keheline tegevus ei vähenda mitte üksnes lihasepinget ja põletiku, vaid tugevdab ka seljalihasid. See aitab lihastel selgroogu toetada ja vigastusi vältida.

2. Hoiu kehakaal kontrolli all

Lisakilod võivad muuta keha tasakaalu keskpunkti ja koormata alaselga. USAs ülekaaluliste naistega tehtud uuring näitas, et viie- kuni kümneprotsendine kaalulangetus võib teha imesid. Eesmärgiks võiks seada ideaalilähedase kehakaalu, mille korral ei ole üle- ega alakaalu rohkem kui viis kilo.

3. Harjuta head kehahoiaikut

Kui töötad tundide kaupa laua taga, siis hoiu põlved puusadest veidi ülevalpool ja kasuta kas sirge seljatoega või alaselja toega tooli. Kõndides hoiu pea püsti ja kõhulihasid sees. Tõuse laua tagant

iga poole tunni järel üles ja tee väike jalutuskäik.

4. Ära suitseta

Suitsetamine on tervisele kahjulik ja seljavalud ei ole erand. Suitsetamine vähendab toitainete voogu selgroolülidesse ja suurendab seljavalude riski.

5. Vali seljasõbralikum kott

Üle öla kantaval kotil peaks olema lai reguleeritav rihm, mis on piisavalt pikk, et seda saaks kanda diagonaalselt. Sedasorti kotid aitavad raskust paremini jaotada ning õlale ja seljalihas-tele avaldatavat survet vähendada.

6. Tõsta raskusi ettevaatlikult

Raskeid asju tõstes kõverda alati põlvi, mitte keha keskosa. Ära kõverda tõstmisel selga ja võimaluse korral lükka raskeid asju nende tõmbamise asemel. (Postimees.ee)

Seljavalu vältimiseks peaks sageli laua tagant püsti tõusma ja end sirutama.

9 771406 407007

Tehke ära need esimesed rasked sammud!

Korrapärane liikumine ja jõukohaste kehaliste harjutuste sooritamine aitavad tervist ning töövõimet oluliselt tugevdada.

Hea kehaline ja vaimne enesetunne ning töövõime aitavad igapäevaelus paremini toime tulla. Mida tervema, elujõulisema ja psühholoogiliselt enesekindlamana te end tunnete, seda väärtuslikumalt mööduvad päevad ning see loob eelduse ka elukvaliteedi parandamiseks.

Kui olete otsustanud muuta oma elustiili kehaliselt aktiivsemaks ja end nii-öelda käsile võtta, püstitage kõigepealt eesmärk, mida tahate mingi kindla aja vältel saavutada. Näiteid eesmärgi püstitamise kohta: olla kehaliselt heas vormis, püsida tervena, vähendada kehakaalu, tugevdada südame-veresoonkonda ja lihaseid, parandada oma lemmikala tulemusi, osaleda rahvaspordivõistlustel.

Raske on teha esimesi samme spordi suunas, aga ainult paar esimest sammu on rasked! Edasi on juba kaaslased, kes innustavad ja toetavad. Sport – see on tervis, see on seltskond ja hea enesetunne. Ning see võib olla ka elu mõte!

Ida-Virumaal on tervisesportlastel head võimalused nii treenida kui ka võistelda. Aasta ringi tegutsevatest liikumisradadest on populaarseimad Pannjärve ja Narva Äkkeküla tervisespordikeskus. Külma ilmaga muutub sipelgapesasarnaseks Kiviõli seiklusspordikeskuse suusamägi. Palju ootusi on seotud Aidu veespordikeskuse arendamisega.

Peaaegu igal omavalitsusel on erisugused spordisallid. Ujulaid on maakonnas tosin ning neid jätkub vaid kaheksasse omavalitsusse, oma siseveesilm on Avinurmes, Narvas, Sillamäel, Mäetagusel, Kohtla-Järvel, Toilas, Kiviõlis ja Jõhvis.

Rikkalik on maakonna spordikalender, kus võistlusi ei ole mitte ainult tippspordistlastele, vaid paljudele üritustele on oodatud ka harrastajad. Rikkalik on ka maakonna jooksukalender ning enamiku jooksuvõistluste programmis on kavas ka käimine, kus tähtis pole võit, vaid osavõtt. Kõik liikumis-

Enamiku Ida-Virumaa jooksuürituste kavas on ka käimine, kus tähtsad pole mitte minutid ja sekundid, vaid hea enesetunne ja seltskond.

PEETER LILLEVALI

harrastajad on oodatud maakonna seeriavõistlustele, mida peetakse rohkem kui kümnel alal rulluisutamisest petangini. Uue alana on populaarsust kogumas kettagolfi mängimine. Paljud üritused on kavas argipäevaõhtuti ning inimesed kasutavad võistlusi võimalusena pärast tööd koos perega aega veeta.

Nii mitmelgi spordiüritu-

sel on kohal tervisetelk, kus saab kontrollida oma terviseandmeid. Lisainfot maakonna spordiürituste kohta saab Ida-Virumaa spordiliidu kodulehelt www.sportiv.ee.

Kohtumiseni spordirajal!

ARNO ROSSMAN,
tervisenõukogu liige,
Ida-Virumaa spordiliidu
esimees

SOOVITUS

Kui olete otsustanud muuta oma elustiili kehaliselt aktiivsemaks ja end nii-öelda käsile võtta, püstitage kõigepealt eesmärk, mida tahate mingi kindla aja vältel saavutada. Kas:

- * olla kehaliselt heas vormis,
- * püsida tervena,
- * vähendada kehakaalu,
- * tugevdada südame-veresoonkonda ja lihaseid,
- * parandada oma lemmikala tulemusi,
- * osaleda rahvaspordivõistlustel.

Vingugaasiandur aitab ära hoida ohtliku mürgituse

Vingugaasimürgituse esimesed sümptomid sarnanevad külmetuse või ka gripiga: peavalu, nõrkus, väsimus, iiveldus, oksendamine. Vaid palavik on puudu. Seda ohtlikku mürgitust aitab ära hoida vingugaasiandur.

Vingugaas on lõhnatu, maitsetu ja värvitu gaas. Hingates sattub vingugaas inimese organismi, kus see reageerib hemoglobiiniga. Veri kaotab võime transportida hapnikku, selle asemel ringleb organismis hemoglobiiniga reageerinud vingugaas, põhjustades organites hapnikupuudust, mille tagajärjel inimene lämbub.

Vingugaas tekib igasugusel põlemisel hapnikuvaeses keskkonnas. Vingugaas levib ruumi tulekahju puhkedes, ahjust, mille siiber on liiga vara kinni pandud, garaazis töötavast mootorsõidukist, valesti reguleeritud gaasipliidist või

Vingugaasi mürgistust võib põhjustada valesti reguleeritud gaasipliit.

SCANPIX

halva tömbega gaasi boilerist. Oht vingugaasimürgituseks tekib siis, kui ruumis on vähe puhtast õhku.

Vingugaasimürgituse tunnused olenevad sissehinga-

tavast CO kogusest. Vähesese koguse sissehingamisel tekib pulseerimine oimukohtades, uimasus, nõrkus, peavalu, kohin kõrvades, iiveldus, oksendamine, pisaravoolus, kõha-

tamine. Edasi võivad esineda unisus, teadvusekadu, hingamishäired, kiire pulss, krambid. Raske mürgituse korral kaotab inimene teadvuse, ajutegevus lakkab, saabub surm. Kõige tundlikumad on vingugaasimürgituse suhtes lapsed, hingamiseldundite ja vereringehaigusi põdevad inimesed.

Vingugaasimürgituse kahtluse korral lahku ruumist võimalikult ruttu ja mine värskesse õhu kätte. Rahuliku ja sügava hingamisega mööduvad kerged mürgituse nähud mõne aja pärast. Tugevama mürgituse korral tuleb kutsuda kiirabi, sest kannatanu vajab lisahapnikku.

Vingugaasi avastab vingugaasiandur. Paigalda vingugaasiandur kasutusjuhendi järgi toa seinale, umbes 0,5-1,5 meetri kõrgusele pörandast. Kogenud spetsialistid

soovitavad paigaldada anduri n-ö hingamiskõrgusele ehk elutoas tasemele, kus on inimene nägu diivanil istudes, magamistoas umbes padja kõrgusele.

Vingugaasiandur reageerib ohtliku gaasi kontsentratsioonile õhus ning on vajalik enne kõike ruumides, kus on ahjuküte või gaasi boiler. Üks vingugaasiandur on mõeldud kasutamiseks ühes ruumis, kuna seade näitab vaid anduri juures leviva CO taset. Kui vingugaasi võib tekkida teisteski ruumides, tuleks ka sinna andurid paigaldada. Vingugaasiandur töötab 3 x 1,5V AA-patarei toitel.

Pea meeles, et vingugaasiandur ei asenda suitsuandurit ega vastupidi.

LIINA JÄRVI,
Ida päästikeskus,
ennetusbüroo peaspetsialist

Mida teeb stress su kehaga?

Stress paneb keha täiskiiirusel tööle: pulss ja vererõhk tõusevad, aju toodab stressihormooni – dena tuntud adrenaliini ja kortisooli, meeled on kõrgendatud. Kõik see annab inimesele jõu, tulemaks toime asjadega, mis muidu üle jõu käiksid.

Kuid reaalsus on see, et üha rohkem inimesi kannatab kroonilise stressi käes ehk kehas on pidevalt adrenaliini ja kortisooli kõrge tase. See tähendab kehale suurt koormust ja teeb tervisele kasu asemel kahju. Bild der Frau toob välja seitse kohutavat asja, mida seesugune stress su kehas korda saadab.

• **Kõrge pulss ja vererõhk** panevad südame pideva pingel all tööle. See soodustab südame-veresoonkonna tõbedesse haigestumist ning suurendab infarkti ja insuldi riski.

• **Kõrvetised ja maohaavandid.** Stressihormoonid mõjutavad ka seedesüsteemi ning võivad viia kõrvetiste ja raskemal juhul ka haavandite tekkeni. Ka kõhulahtisus ja kõhukinnisus on sageli stressiga seotud probleemid.

• **Nõrgenenud immuunsüsteem.** Pidev stress koormab kogu keha. Stressis inimene on pidevalt pinges ja magab kehvasti, see aga nõrgendab immuunsüsteemi. See selgitab, miks stressis inimene on vastuvõtlikum nohule, herpesele ja ka paljudele teistele haigustele.

• **Seljavalu.** Stressihormoonid põhjustavad ka pidevaid lihasepingeid, mis omakorda toovad sageli kaasa nii selja- kui kaelavalud.

• **Peavalu.** Kui selg ja kael on pinges, ei ole ka peavalud mägede taga.

• **Kiillaspäisus.** Kui inimesel on stress, mõjutab see kohe ka nahka ja juukseid. Kroonilise stressiga inimestel kipuvad juuksed välja langema, tekib ekseem või kõõm ja nahk muutub plekiliseks.

• **Suurenenud kehakaal.** Kaalutõusu põhjustab ka liigne kortisooli tase veres, kuna see hormoon soodustab rasva ladestumist kõhule. Teisalt soodustab stress sageda mini ebatervislike toitumise söömist, mis otseselt tõstab ka kehakaalu. (Ohuleht.ee)

Stressis inimene kipub pahatihti ebatervislikult sööma.